

ZATWIERDZAM:

DZIEKAN
Wydziału Inżynierii Lądowej
prof. dr hab. inż. Andrzej Garbacz

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Dla
GMACHU INŻYNIERII LĄDOWEJ
POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

UZGODNIŁ:

KIEROWNIK
Inspektoratu Ochrony Przeciwpożarowej
Adam Dąbrowski
st. bryg. wst. spocz.
mgr inż. Adam Dąbrowski

OPRACOWAŁ:

Specjalista
Ochrony Przeciwpożarowej
Tomasz Bogusiewicz
mgr Tomasz Bogusiewicz

Kierownik Działu
Administracyjno-Gospodarczego
Adam Zalewski
Adam Zalewski

Warszawa, marzec 2024

Spis treści

1. Cel i zakres opracowania	5
2. Podstawa formalno-prawna opracowania	6
3. Postanowienia ogólne i definicje podstawowych pojęć z zakresu ochrony ppoż	6
4. Charakterystyka ogólna obiektu	8
5. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia i sposobu użytkowania obiektu oraz warunków technicznych	10
5.1. Grupa wysokości	10
5.2. Odległość od obiektów sąsiadujących	10
5.3. Gęstość obciążenia ogniowego	10
5.4. Zagrożenie wybuchem w pomieszczeniach.....	10
5.5. Kategoria zagrożenia ludzi (ZL)	11
5.6. Liczba osób w obiekcie	11
5.7. Strefy pożarowe	11
5.8. Klasa odporności pożarowej obiektu	11
5.9. Klasa odporności ogniowej elementów budowlanych.....	12
5.10. Warunki ewakuacji	13
5.10.1. Wymagania dla pomieszczeń i przejść w pomieszczeniach:	13
5.10.2. Wymagania dla poziomych dróg ewakuacyjnych (dojść ewakuacyjnych):	13
5.10.3. Wymagania dla pionowych dróg ewakuacyjnych (klatek schodowych):	14
5.10.4. oznakowanie dróg ewakuacyjnych i urządzeń pożarowych:	15
5.11. Zabezpieczenie przeciwpożarowe instalacji technicznych	16
5.11.1. System oświetlenia awaryjnego.....	16
5.11.2. Wewnętrzna instalacja wodociągowa przeciwpożarowa	16
5.11.3. Przeciwpożarowy Wyłącznik Prądu	16
5.12. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożarów	17
5.13. Drogi pożarowe	17
6. Charakterystyka zagrożenia pożarowego	17
6.1. Potencjalne przyczyny powstawania pożaru w obiekcie	18
6.2. Potencjalne przyczyny rozprzestrzeniania się pożaru w obiekcie	18
6.3. Zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego podczas pożaru wynika z następujących zjawisk i warunków:	18
6.4. Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru	20
7. Zasady doboru, rozmieszczenia, obsługi i użycia gaśnic oraz obsługi i użycia hydrantów wewnętrznych	21
8. Obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej	27
9. Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiektach Wydziału Inżynierii Lądowej urządzeń przeciwpożarowych	29
10. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innych zagrożeń	30
11. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania	41

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

11.1. Organizacja ewakuacji z Gmachu Inżynierii Lądowej.....	41
11.2. Sposób ogłaszania alarmu – sygnały alarmowe.....	42
11.3. Miejsce zbiórki do ewakuacji.....	42
11.4. Zasady ewakuacji ludzi.....	42
11.5. Zasady ewakuacji mienia.....	43
11.6. Zadania osób wykonujących działania w zakresie zwalczania pożarów, ewakuacji pracowników i studentów.....	44
11.6.1. Zadania pracowników zarządzających ewakuację.....	44
11.6.2. Zadania pracowników rozgłaszających – koordynatorów ewakuacji.....	44
11.6.3. Zadania pracowników kierujących wewnętrznymi komórkami organizacyjnymi oraz wykładowców prowadzących zajęcia podczas ewakuacji.....	44
11.6.4. Zadania pracowników pomagających w ewakuacji osób niepełnosprawnych.....	45
11.6.5. Postępowanie pracowników/studentów podczas ewakuacji.....	47
11.7. Przygotowanie praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.....	47
11.8. Znaki bezpieczeństwa pożarnicze i ewakuacyjne.....	48
12. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników Gmachu Inżynierii Lądowej z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią niniejszej instrukcji.....	51
12.1. Cel szkoleń.....	51
12.2. Rodzaje szkoleń przeciwpożarowych.....	51
12.3. Zasady organizowania i prowadzenia szkoleń.....	52
12.4. Dokumentacja szkoleń.....	52
13. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	53
14. Załączniki.....	56
Załącznik nr 01 - protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo ..	56
Załącznik nr 02 - zezwolenie na przeprowadzenie pracpożarowo niebezpiecznych.....	58
Załącznik nr 03 - oświadczenie, o zapoznaniu się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego	60
Załącznik nr 04 - zasady poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym instalacji hydrantowej.....	61
Załącznik nr 05 - zasady poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym gaśnic.....	62
Załącznik nr 06 - zasady poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym systemu oświetlenia awaryjnego	63
Załącznik nr 07 - zasady poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym system sygnalizacji pożaru	65
Załącznik nr 08 - powiadomienie o praktycznym sprawdzeniu organizacji oraz warunków ewakuacji wzór	67
Załącznik nr 09 - karta aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego	68
Załącznik nr 10 - wykaz telefonów alarmowych.....	69
Załącznik nr 11 - wykaz osób realizujących zadania podczas ewakuacji.....	70
Załącznik nr 12 - wykaz niebezpiecznych substancji chemicznych składowanych w poszczególnych pomieszczeniach.....	71
Załącznik nr 13 - część graficzna instrukcji.....	72

1. Cel i zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego dla Gmachu Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej mieszczącego się przy Alei Armii Ludowej 16, w Warszawie. Instrukcja została opracowana na podstawie § 6 ust.1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz.719).

Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1372.) definiuje ochronę przeciwpożarową jako kompleks zadań mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia i środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Zgodnie z art.4 ust.1 powyższej ustawy właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu zobowiązany jest:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznać pracowników Wydziału Inżynierii Lądowej z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa powyżej, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejąmuje - w całości lub w części - ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie.

W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

Czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej mogą wykonywać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje. Osoby te powinny posiadać co najmniej wykształcenie średnie i ukończone szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej lub mieć tytuł zawodowy technika pożarnictwa lub uzyskać uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu technika pożarnictwa w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego - technika pożarnictwa.

Podstawowym celem opracowania niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego jest zapewnienie najbardziej optymalnych warunków ochrony przeciwpożarowej poprzez zawarcie w niej niezbędnych informacji takich jak:

- określenie panujących warunków ochrony przeciwpożarowej, wynikających z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem,
- określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym,
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
- sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane,
- warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania,

- sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z Wydziału Inżynierii Lądowej z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji,
- zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami,
- plany obiektu,

2. Podstawa formalno-prawna opracowania

Podstawę formalno-prawną opracowania stanowią:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 869),
- Ustawa z dnia 26 lipca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz.U. 2022 poz. 1510),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2019 poz. 1065).
- Zarządzenie nr 31/2022, Rektora Politechniki Warszawskiej z dnia 5 maja 2022 r. w sprawie zapewnienia i wdrożenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego w obiektach Politechniki Warszawskiej

3. Postanowienia ogólne i definicje podstawowych pojęć z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Podstawowym warunkiem bezpieczeństwa pożarowego obiektu jest przestrzeganie obowiązujących przepisów i instrukcji oraz zapewnienie pełnej sprawności technicznej urządzeń, a także zachowanie ładu, porządku i czystości.

Zgodnie z § 6 ust. 7 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719) instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej. Po zagospodarowaniu przestrzeni – po zmianie aranżacji, wynajęciu powierzchni dla najemców, instrukcję należy zaktualizować o niezbędne dane.

Fakt dokonania aktualizacji instrukcji należy odnotować w KARCIE AKTUALIZACJI INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO stanowiącej załącznik nr 9 niniejszej instrukcji. Każdą zmianę niezwiązaną z aktualizacją okresową. Zmiany w treści niniejszej instrukcji może dokonać osoba posiadająca upoważnienie użytkownika obiektu oraz posiadająca odpowiednie kwalifikacje.

Na podstawie § 6 ust. 2 i 4 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109 poz. 719) właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów, bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej zobowiązani są do przekazania warunków ochrony przeciwpożarowej oraz planów przedmiotowych obiektów/stref do właściwego miejscowo Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w celu ich wykorzystania na potrzeby planowania, organizacji i prowadzenia działań ratowniczych. Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej może zwolnić właściciela, zarządcę lub użytkownika obiektu z przekazania dokumentów, w uzasadnionych przypadkach.

Definicje podstawowych pojęć z zakresu ochrony przeciwpożarowej:

Ochrona przeciwpożarowa - to realizacja przedsięwzięć mających na celu ochronę zdrowia, życia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Pożar - to niekontrolowany proces spalania, zachodzący poza miejscem do tego celu przeznaczonym, przynoszącym straty materialne.

Miejscowe zagrożenie – rozumie się przez to inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne i ekologiczne), a stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia.

Zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia – to zapewnienie nieruchomościom koniecznych warunków ochrony technicznej oraz tworzenie warunków organizacyjnych i formalno-prawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Działania ratownicze – to każda czynność podjęta w celu ratowania życia, zdrowia i mienia a także likwidację źródeł powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Bezpieczeństwo pożarowe - to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia, uzyskiwany poprzez funkcjonowanie norm prawnych, technicznych systemów zabezpieczeń oraz prowadzenia działań zapobiegawczych.

Warunki ewakuacji – to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno- organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Strefa pożarowa – to przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni. Strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego (ściany, stropy i drzwi o określonych klasach odporności ogniowej: nośności, szczelności i izolacyjności) bądź pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż określone przepisami budowlanymi dopuszczalne odległości od innych budynków. Budynki oraz ich części, stanowiące odrębne strefy pożarowe, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, dzieli się na:

- mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi - **ZL**;
- produkcyjne i magazynowe - **PM**;
- inwentarskie, służące hodowli inwentarza - **IN**.

Kategoria zagrożenia ludzi - to kwalifikacja budynku lub jego części stanowiących odrębną strefę pożarową, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania:

- **ZL I** – zawierają pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób nie będących ich stałymi użytkownikami, a nie są przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się;
- **ZL II** - przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak: szpitale, żłobki, domy dla osób starszych;
- **ZL III** – użyteczności publicznej w tym: szkoły, budynki biurowe i socjalne, budynki opieki społecznej, banki itp.: nie zakwalifikowane do ZL I;
- **ZL IV** – budynki mieszkalne;

- **ZL V** – zamieszkania zbiorowego w tym: hotele, motele, pensjonaty, domy wypoczynkowe, domy dziecka i seniorów itp.

Zagrożenie wybuchem – to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapłonu) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

Ciecz palna – to ciecz o temperaturze zapłonu do 100 °C.

Klasyfikacja cieczy palnych w zależności o temperatury zapłonu

ciecze o temperaturze zapłonu do 21°C,
ciecze o temperaturze zapłonu > 21°C do 55°C,
ciecze o temperaturze zapłonu > 55°C do 100°C.

Strefa zagrożenia wybuchem - to przestrzeń, w której może występować mieszanina substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości.

Urządzenia przeciwpożarowe - to urządzenia stałe lub półstałe uruchamiane ręcznie lub samoczynnie służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których są zainstalowane. W szczególności są to stałe lub półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej (SSP) i dźwiękowego systemu ostrzegawczego (DSO), instalacje awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty i zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające montowane w kanałach wentylacyjnych, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu - to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów elektrycznych, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne w czasie pożaru.

4. Charakterystyka ogólna obiektu

Gmach Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej jest budynkiem wolnostojącym, w kształcie prostokąta, o wymiarach 145m x 15m. Dłuższym bokiem usytuowany jest równolegle do Alei Armii Ludowej, z wejściem głównym od tej strony.

Budynek pełni funkcję dydaktyczno - naukową oraz biurową. Jest budynkiem 6 piętrowym, z dodatkowym poddaszem użytkowym, podpiwniczonym. W podziemiu zlokalizowane są pomieszczenia laboratoryjne i techniczne (warsztat konserwatorów, rozdzielnia prądu, magazynki, węzeł cieplny, przyłączy wody, wentylatornia),. Kondygnacje nadziemne pełnią funkcje dydaktyczno-naukowe i biurowe, z laboratoriami i salami wykładowymi.

Największa ilość osób przebywa w obiekcie w godzinach 9:00 – 17:00, w tym czasie w obiekcie przebywają większość pracowników administracji i obsługi, pracowników inżynieryjno-technicznych, naukowo-dydaktycznych oraz studentów.

Przeznaczenie poszczególnych kondygnacji jest następujące:

Podziemie – pomieszczenia laboratoryjne i techniczne (warsztat konserwatorów, rozdzielnia prądu, magazynki, węzeł cieplny, przyłączy wody, wentylatornia),
parter – hol wejściowy, szatnie, sklepik, mała gastronomia, ksero, sale

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

informatyczne, serwerownia, laboratoria, recepcja, sanitariaty,
piętro 1 – sale wykładowe, biura, pustka nad holem wejściowym, sanitariaty,
piętro 2 - 3 – sale wykładowe, biura, sanitariaty,
piętro 4 – sale wykładowe, biura, biblioteka, sanitariaty,
piętro 5 – laboratoria, sale wykładowe, biura, sanitariaty,
piętro 6 – sale wykładowe, laboratoria, biura, biblioteka, sanitariaty,
nadbudówka – pomieszczenia techniczne (maszynownie dźwigów, wentylatornie,
techniczna magazynki, socjalne konserwatorów) oraz pomieszczenia kół
naukowych, itp. – pomieszczenia nie przeznaczone na pobyt ludzi
(przebywanie poniżej 2 godz.) – pomieszczenia biurowe do likwidacji.

Podstawowe parametry budynku.

- powierzchnia zabudowy	2 188,00 m ² .
- powierzchnia całkowita	16 595,63 m ² .
w tym:	
podziemie	1 830,71 m ²
parter	1 965,25 m ²
piętro I	1 732,99 m ²
piętro II	2 097,65 m ²
piętro III	1 929,14 m ²
piętro IV	2 041,59 m ²
piętro V	2 126,09 m ²
piętro VI	2 026,47 m ²
nadbudówka	674,17 m ²
- kubatura	67 264,42 m ³
- długość	145,32 m
- szerokość	15,06 m
- wysokość mierzona od poziomu przy wejściu do budynku do górnej powierzchni stropu z izolacją :	25,63 m
- wysokość mierzona od poziomu terenu przy wejściu do budynku do najwyższego punktu stropodachu:	28,85/9,72 m
- liczba kondygnacji nadziemnych	8
- liczba kondygnacji podziemnych	1
- liczba klatek schodowych	3
- liczba schodów wewnętrznych	4
- dźwigi osobowe	4
- dźwigi osobowo - towarowe	1

Instalacje użytkowe w budynku.

W budynku występują następujące instalacje i urządzenia techniczne:

- instalacja elektryczna, zasilana z dwóch niezależnych linii zasilających,
- instalacja c.o., zasilana z sieci miejskiej,
- instalacja wodociągowo- kanalizacyjna,
- instalacja gazowa, doprowadzona do laboratoriów na 5 piętrze, zawór główny gazu zlokalizowany na zewnątrz budynku, od ul. Armii Ludowej,
- instalacja oświetlenia awaryjnego ewakuacyjnego, w korytarzach 2 – 6 piętro,
- instalacja odgromowa, ochrona podstawowa,

- instalacja wentylacji grawitacyjnej, w części pomieszczeń dydaktycznych, laboratoryjnych, biurowych, sanitariatów,
- instalacja wentylacji mechanicznej, w części pomieszczeń dydaktycznych, laboratoryjnych, biurowych, sanitariatów,
- klimatyzacji – klimatyzatory indywidualne w wybranych pomieszczeniach,
- instalacja komputerowa,
- instalacja TV,
- instalacja hydrantowa – 3 suche piony,
- instalacja teletechniczna i komputerowa.

5. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia i sposobu użytkowania obiektu oraz warunków technicznych.

5.1. Grupa wysokości

Wysokość budynku mierzona od poziomu terenu przy wejściu głównym od strony do górnej powierzchni stropodachu nad ósmą kondygnacją magazynowo - techniczną, wynosi 28,98 m.

Wysokość do górnej powierzchni stropu łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, nad ostatnią kondygnacją przeznaczoną na pobyt ludzi (nad siódmą kondygnacją) wynosi 25,63 m.

W związku z ww. wysokością przekraczającą 25 m, budynek klasyfikuje się jako wysoki (W).

5.2. Odległość od obiektów sąsiadujących

Budynek jest obiektem wolnostojącym, sąsiednie budynki zaliczone do kategorii zagrożenia ludzi ZL zlokalizowane są w odległościach znacznie większych niż 8 m.

5.3. Gęstość obciążenia ogniowego

Przyjmuje się, że gęstość obciążenia ogniowego nie przekroczy wartości 500 MJ/m². W pomieszczeniach dydaktycznych, biurowych występują typowe, dla przeznaczenia i funkcji budynku, materiały palne, takie jak elementy stałego wyposażenia pomieszczeń (krzesła, fotele, biurka, szafy, szafki, regały itp.) i wykończenia wnętrz (wykładziny), a także urządzenia biurowe, artykuły biurowe, tworzywa sztuczne, elementy dekoracyjne.

Gęstość obciążenia ogniowego w pomieszczeniach magazynowych, technicznych i laboratoryjnych zlokalizowanych w budynkach, w zależności od ilości i rodzaju używanych i składowanych materiałów palnych, wynosi do 500 MJ/m².

5.4. Zagrożenie wybuchem w pomieszczeniach

W budynku nie występują pomieszczenia zagrożone wybuchem. W laboratoriach stosowane są różne substancje w ilościach odczynnikowych – nie przewiduje się stosowania materiałów niebezpiecznych pożarowo w ilości mogącej powodować wystąpienia zagrożenia wybuchem. Dokładny wykaz pomieszczeń i substancji załączony został jako załącznik nr 12 do Instrukcji.

5.5. Kategoria zagrożenia ludzi (ZL)

Budynek użyteczności publicznej z uwagi na jego główną funkcję dydaktyczną kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

W budynku występują pomieszczenia dydaktyczne i konferencyjne przeznaczone dla przebywania powyżej 50 osób (51 - 120 osób) tj.:

I piętro: 101, 120, 121, 122, Bufet,
II piętro: 201, 205, 209, 237,
III piętro: 301, 305, 309, 329, 330, 331, 335.
IV piętro: 401, 407, 432,
V piętro: 501, 505,
VI piętro: 601, 628, 636.

W ww. pomieszczeniach brak jest co najmniej dwóch wyjść ewakuacyjnych oddalonych od siebie o co najmniej 5 m, z wyjątkiem pomieszczenia nr 407. Pomieszczenia te przeznaczone są do przebywania dla stałych użytkowników i zalicza się je do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

5.6. Liczba osób w obiekcie

W budynku maksymalnie może przebywać do 3200 osób, tj.:

Podziemie	– ok. 135 osób,
Parter	– ok. 145 osób,
piętro 1	– ok. 410 osób,
piętro 2	– ok. 420 osób,
piętro 3	– ok. 460 osób,
piętro 4	– ok. 530 osób,
piętro 5	– ok. 520 osób,
piętro 6	– ok. 580 osób,
poddasze	– ok. 0 osób,

5.7. Strefy pożarowe

Dopuszczalna, maksymalna powierzchnia strefy pożarowej dla budynku wysokiego wynosi 2 500 m², dla kondygnacji nadziemnych i 1 250 m² dla kondygnacji podziemnych. Budynek stanowi obecnie jedną strefę pożarową o powierzchni łącznej ok. 16 600 m².

O powyższym świadczy: brak podziału przy zastosowaniu elementów budowlanych o wymaganej klasie odporności ogniowej REI stawianej elementom oddzielenia pożarowego, brak pożarowego wydzielenia przejść i przepustów instalacji technicznych, brak wydzielenia pożarowego kondygnacji podziemia oraz pomieszczeń technicznych.

Budynek połączony jest w pionie nie wydzielonymi przedsionkami przeciwpożarowymi klatkami schodowymi K1, K2 i K3 oraz nie wydzielonymi pożarowo szybami windowymi i schodami wewnętrznymi zlokalizowanymi na 1 i 6 piętrze.

5.8. Klasa odporności pożarowej obiektu

Wymagana klasa odporności pożarowej dla budynku, ze względu na przeznaczenie, gęstość obciążenia ogniowego oraz wysokość jest klasa „B”.

Podstawę konstrukcji budynku stanowi szkielet żelbetowy, prefabrykowany. Z uwagi na długość obiektu (145 m), budynek jest podzielony dylatacją w środkowej części (przy środkowej klatce schodowej), dzieląc budynek na część wschodnią i część zachodnią.

Budynek wykonany jest w technologii:

- fundamenty – zbrojone ławy ciągłe pod ścianami i stopy żelbetowe, wylewane monolityczne, pod słupami,

- ściany fundamentowe – murowane z cegły pełnej i żelbetowe, wylewane monolityczne,
- ściany kondygnacji nadziemnych – nośne w układzie szkieletowym żelbetowe, prefabrykowane z dylatacją konstrukcyjną w środkowej części budynku, ściany osłonowe żelbetowe z pionowymi, tzw. żyletkami mającymi wysięg poza obrys ściany ok. 45 cm oraz pasy pod oknami międzykondygnacyjne murowane z gazobetonu,
- ściany działowe – murowane z cegły ceramicznej dziurawki gr. 6,5 – 12 cm, z tynkami cementowo-wapiennymi, z płyt gipsowo-kartonowych na stelażu metalowym,
- stropy – piwnic i parteru żelbetowe prefabrykowane indywidualnie oraz na kondygnacjach typowych i poddaszu prefabrykowane płytowe żebrowe bez podciągów o grubości 45 cm. Usztywnieniem poziomym są belki usztywniające, wieńce monolityczne, podciąg i nadproża żelbetowe,
- schody – żelbetowe, prefabrykowane,
- słupy - żelbetowe, wylewane monolityczne, w układzie poprzecznym w dwóch traktach po 7,2 m oraz w kierunku podłużnym, o rozstawie 6 m,
- belki, dźwigary – żelbetowe, wylewane monolityczne,
- stropodach – z konstrukcji żelbetowej z płyt korytkowych na ściankach ażurowych z cegły dziurawki opartych na stropie ostatniej kondygnacji, wentylowany, o dwóch spadkach zewnętrznych, pokrycie papą termozgrzewalną na wyrównującym podkładzie betonowym na płytach korytkowych,
- izolacja stropów – wełna mineralna,
- sufity podwieszane – modułarne, płyty z włókien mineralnych oraz panele z blachy powlekaniej,
- tynki – cementowo-wapienne.

5.9. Klasa odporności ogniowej elementów budowlanych

Dla klasy **B** poszczególne elementy budynku spełniają następujące wymagania w zakresie klasy odporności ogniowej:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku ⁵⁾					
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	Strop ¹⁾	Ściana zewnętrzna ^{1), 2)}	Ściana wewnętrzna ¹⁾	Przekrycie dachu ³⁾
1	2	3	4	5	6	7
„B“	R 120	R 30	REI 60	EI 60	EI 30⁴⁾	RE 30

Oznaczenia w tabeli:

R – nośność ogniowa (w minutach),

E – szczelność ogniowa (w minutach),

I – izolacyjność ogniowa (w minutach),

¹⁾ – Jeżeli przegroda jest częścią konstrukcji głównej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

²⁾ – Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

³⁾ – Wymagania nie dotyczą naswietli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem §218 a) b)), jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni;

⁴⁾ – Dla ścian komór zsypu wymaga się EI 60, a dla drzwi komór zsypu – EI 30

5) – Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

5.10. Warunki ewakuacji

Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi powinna być zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio albo drogami komunikacji ogólnej, zwanymi „drogami ewakuacyjnymi”. Do ewakuacji ludzi i mienia w budynkach służą poziome i pionowe drogi ewakuacyjne.

Do ewakuacji w budynku służą korytarze i 3 klatki schodowe K1, K2 i K3 oraz schody wewnętrzne zlokalizowane na 1 i 6 piętrze.

. Klatki schodowe nie są w pełni obudowane, nie są zamknięte drzwiami i nie są wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu.

5.10.1. Wymagania dla pomieszczeń i przejść w pomieszczeniach

Długość przejść w pomieszczeniach, od najdalszego miejsca w którym może przebywać człowiek, do drzwi prowadzących na korytarz ewakuacyjny, w pomieszczeniach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL oraz w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem, nie może przekraczać 40 m. Natomiast w strefach pożarowych PM 75 m, gdy obciążenie ogniowe przekracza 500 MJ/m² i budynek ma więcej niż jedną kondygnację nadziemną, przy obciążeniu ogniowym mniejszym niż 500 MJ/m², w budynku o więcej niż jednej kondygnacji nadziemnej oraz w strefach o jednej kondygnacji nadziemnej bez względu na wielkość obciążenia ogniowego – 100 m. Szerokość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniach nie może być mniejsza niż 0,9 m, a w przypadku przejścia do ewakuacji 3 osób, 0,8 m. Dopuszcza się również ewakuację przez nie więcej niż trzy pomieszczenia, bez konieczności wykonania klasowych ścian działowych między tymi pomieszczeniami. Przy zabudowie „open space” (ścianki w postaci boksów, ścianki do sufitu podwieszzonego), dopuszcza się ścianki bezklasowe, spełniające warunek nierozprzestrzeniania ognia - np. ze szkła bezpiecznego. Układ przejść między takimi podziałami jest komunikacją wewnętrzną, w przestrzeni jednego pomieszczenia. Szerokość wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń – co najmniej 0,9 m w świetle, w tym z pomieszczeń przeznaczonych na jednoczesny pobyt powyżej 50 osób należy zapewnić dwa wyjścia ewakuacyjne (w odstępie min. 5m), o kierunku otwierania drzwi na zewnątrz. Wymaganą szerokość drzwi ewakuacyjnych z pomieszczeń i budynku określa się przelicznikiem - 0,6 m szerokości drzwi na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m w świetle ościeżnicy, a w przypadku ewakuacji do 3 osób - 0,8 m. Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia, w którym może przebywać jednocześnie więcej niż 300 osób oraz drzwi na drodze ewakuacyjnej z tego pomieszczenia, powinny być wyposażone w urządzenia przeciwpaniczne.

5.10.2. Wymagania dla poziomych dróg ewakuacyjnych (dojść ewakuacyjnych)

Szerokość korytarzy głównych w budynku są znacznie większe niż, 1,4 m, tj., do 2,58 m. Wysokość korytarzy powyżej 2,20 m, tj., do 2,51 m.

Korytarze nadbudówki technicznej są o szerokości 1,25 – 1,37 m i wysokości 2,75 m - korytarze przeznaczone do ewakuacji do 20 osób.

Korytarz w podziemiu o szerokości 1,84 - 3,23 m, o wysokości 3,25 m - w korytarzu prowizorycznie wydzielono magazyny laboratoriów, niepełnymi ścianami z konstrukcji metalowych i płyt drewnopochodnych.

Długości korytarzy głównych na wszystkich kondygnacjach wynoszą ok. 130 m oraz ok. 42 – 54 m, w nadbudówce. Korytarze nie są podzielone przegrodą dymoszczelną z drzwiami dymoszczelnymi lub innymi urządzeniami technicznymi, zapobiegającymi rozprzestrzenianiu się dymu, na odcinki poniżej 50 m.

Nie występują przypadki zawężania wymaganej szerokości korytarza poniżej 1,40/1,20 m oraz obniżenia wysokości korytarza poniżej 2,2 m.

Obudowa korytarzy ewakuacyjnych spełnia wymagania dla klasy odporności ogniowej EI 30, za wyjątkiem ścianek przeszklonych (bez klasy odporności ogniowej) pomieszczeń wydzielonych w obszarach holów przy klatkach schodowych K1 i K3 oraz na parterze, tj.:

- Parter: Bistro, Magazyn Geodezji, 4B, Kiosk, 18A, 18B, 19A, 19B, 20, 21, 22,
- I piętro: pok. 127,
- II piętro: 234A, 234B, 238A, 204,
- III piętro: 311, 332, 332B, 336A, 336B,
- IV piętro: 443A, 433B, 436A, 436B,
- V piętro: 533A, 533B, 537A,
- VI piętro: 623, 623A czytelnia.

Hol główny:

Wysokość holu 6,7 m - do stropu 1 piętra, powierzchnia ok. 500 m². Hol pełni funkcje uzupełniające do funkcji wynikających z przeznaczenia budynku, zlokalizowane są w nim lokale drobnej sprzedaży, punkt ksero, małej gastronomii, ochrony budynku, szatni. Przez hol prowadzi ewakuacja z otwartej klatki schodowej K 3.

5.10.3. Wymagania dla pionowych dróg ewakuacyjnych (klatek schodowych)

Charakterystyka klatki schodowej K1 i K3:

Klatki K1 i K3 zlokalizowane są w szczytach budynku, łączą wszystkie kondygnacje, (za wyjątkiem nadbudówki technicznej), parametry klatek są powtarzalne:

- szerokość biegu - 1,38 m,
- szerokość spoczników - powyżej 1,50 m, występują przewężenia 1,26 - 1,50 m (barierkami lub ścianami pomieszczeń wydzielonych w holach klatek schodowych),
- wysokość stopni schodów - 0,15 m, 0,175,
- liczba stopni w biegu schodów - poniżej 17,
- zasięg klatek - podziemie - piętro 6.

Klatki schodowe nie są obudowane ścianami REI/EI 60 oraz nie są zamknięte od korytarzy drzwiami o klasie odporności ogniowej EI 30. Sporadycznie wydzielone są ściankami szklanymi oraz drzwiami, bez klasy odporności ogniowej, nie są oddymiane i nie są zabezpieczone przed zadymieniem.

Charakterystyka klatki schodowej K2:

Klatka schodowa „K2” zlokalizowana jest w części środkowej budynku, łączy kondygnację piętra 1, z piętrem 6 – bieg klatki kończy się na piętrze 1, zejście na parter możliwe jest przez galerię piętra 1 i schody S1, na hol główny parteru:

- szerokość biegu - 1,38 m,
- szerokość spoczników - powyżej 1,50 m, występują przewężenia 1,42 m - 1,50 m (barierkami na półpiętrach),
- wysokość stopni schodów - 0,15 m, 0,175,
- liczba stopni w biegu schodów - poniżej 17,
- zasięg klatki - piętro 1 - piętro 6.

Klatka schodowa nie jest obudowana ścianami REI/EI 60 oraz nie jest zamknięta od korytarzy drzwiami o klasie odporności ogniowej EI 30, nie jest oddymiana i nie jest zabezpieczona przed zadymieniem.

S1 – schody wewnętrzne:

otwarte, żelbetowe, prefabrykowane, służące do komunikacji wewnętrznej między parterem (holem głównym) i piętrem 1.

S2 - S4 – schody wewnętrzne:

otwarte, żelbetowe, prefabrykowane, stanowiące wejścia z piętra 6, do nadbudówki technicznej, parametry schodów są powtarzalne:

- szerokość biegu - 0,89 - 1,01 m,
- szerokość spocznika - 0,77 - 1,02 m,
- wysokość stopni schodów - do 0,175 m,
- liczba stopni w biegu schodów - poniżej 17.

Pod biegami schodów na poziomie piętra 6, zlokalizowane są magazynki, wydzielone palnymi ściankami, zamknięte drzwiami bez klasy oporności ogniowej. Schody nie są wydzielone pożarowo oraz nie są zabezpieczone przed zadymieniem.

5.10.4. Oznakowanie dróg ewakuacyjnych i urządzeń pożarowych:

Zapewnienie możliwości ewakuacji oznacza nie tylko występowanie w obiekcie dróg ewakuacyjnych o parametrach pozwalających na bezpieczne opuszczenie przez ludzi strefy objętej lub zagrożonej pożarem, lecz również takie oznakowanie tych dróg, które umożliwi ich bezbłędną identyfikację w czasie ewakuacji.

Przy doborze i rozmieszczeniu pożarniczych i ewakuacyjnych znaków bezpieczeństwa należy uwzględnić ww. przepisy oraz ustalenia:

- PN-92/N-01256/01. Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa,
- PN-92/N-01256/02. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja,
- PN-EN ISO 7010:2020-07. Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Znaki bezpieczeństwa stosowane w miejscach pracy i obszarach użyteczności publicznej”.

W szczególności należy uwzględnić następujące zasady:

- w każdym miejscu na drodze ewakuacyjnej, w której może pojawić się wątpliwość co do kierunku ewakuacji, powinien być widoczny znak ewakuacyjny,
- znaki ewakuacyjne oraz inne oznakowania systemu fotoluminescencyjnego powinny być tak usytuowane w stosunku do źródeł światła, by zapewniało ono ich dostateczną luminację, należy dążyć do umieszczania znaków możliwie blisko źródeł światła,
- podświetlane znaki wskazujące kierunki ewakuacji oraz oświetlenie przeszkodowe, służące uwidocznieniu przeszkód wynikających z układu budynku albo drogi komunikacyjnej lub też sposobu użytkowania budynku, należy stosować w pomieszczeniach użytkowanych przy zgaszonym oświetleniu podstawowym,
- pożarowe znaki bezpieczeństwa oraz informacyjne należy stosować w sposób umożliwiający ich natychmiastowe dostrzeżenie - zaleca się ich stosowanie prostopadle do kierunku ruchu człowieka,
- oznakowanie pomieszczeń, w których w myśl przepisów techniczno-budowlanych wymagane są co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne, miejsc lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych, miejsc zbiórek do ewakuacji,
- oznakowanie miejsc usytuowania oraz elementów sterujących, urządzeń przeciwpożarowych, gaśnic, pomieszczeń, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo, lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu itp.

5.11. Zabezpieczenie przeciwpożarowe

Obiekt wyposażono w następujące urządzenia przeciwpożarowe:

- System oświetlenia awaryjnego - ewakuacyjnego - **system nie obejmuje całego budynku,**
- Wewnętrzna instalacja wodociągowa przeciwpożarowa, suche piony z zaworami hydrantowymi,

5.11.1. System oświetlenia awaryjnego

Budynek wyposażony jest częściowo w oświetlenie awaryjne ewakuacyjne - lampy oświetlenia awaryjnego ewakuacyjnego występują w korytarzach od 2 - 6 piętra oraz w ewakuacyjne znaki podświetlane.

Oświetlenie awaryjne powinno zostać dostosowane do wymagań Polskich Norm w tym zakresie tj. m. in.: PN-EN 1838:2013-11, PN-EN 50172:2005, PN-IEC 60364-5-56:1999.

5.11.2. Wewnętrzna instalacja wodociągowa przeciwpożarowa

Budynek nie jest wyposażony w instalację wodociągową przeciwpożarową, z punktami poboru wody w postaci hydrantów 25, z węzłem półsztywnym. Brak jest nawodnionych pionów z zaworami 52, wymaganych dla budynków wysokich.

Budynek jest wyposażony w jedynie w suche piony, z zaworami 52, zlokalizowane w holach klatek schodowych. Dla budynku wymagane jest zapewnienie parametrów instalacji hydrantowej przy jednoczesnym poborze wody z czterech zaworów hydrantowych 52, tj., 10 dm³/s.

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa nie ma zapewnionego zapasu wody zgromadzonego w zbiorniku przeznaczonym wyłącznie do tego celu, o pojemności nie mniejszej niż 100 m³.

5.11.3. Przeciwpożarowy Wyłącznik Prądu

Budynek nie jest wyposażony w wyłącznik przeciwpożarowy prądu wymagany przepisami WT. Wyłącznik powinien odcinać dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu powinien być umieszczony w pobliżu głównego wejścia do obiektu lub złącza i odpowiednio oznakowany. Zasilanie budynku WIL odbywa się z budynku podstacji PW zlokalizowanego na terenie wewnętrznym PW – do budynku na poziomie podziemia do żeliwnej rozdzielni zlokalizowanej w korytarzu doprowadzonych jest pięć kabli zasilających, z uwagi na duży pobór mocy do laboratoriów i wszystkich obwodów budynku.

Wykonanie wyłącznika (wyłączników) pożarowych jest wysoce utrudnione technicznie – realne odłączenie zasilania budynku może dokonywać na ww. podstacji dyżurny elektryk PW, dyżurujący całodobowo. Ponadto w budynku jest zainstalowany wyłącznik przeciwpożarowy odcinający dopływ prądu do serwerowni, w tym odłącza agregat prądotwórczy - wyłączniki umiejscowione są w wiatrołapie od strony parkingu oraz w dyżurce ochrony.

5.12. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożarów

Wymagane dla budynku zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru wynosi 20 dm³/s. Wymaganie to spełniają hydranty zewnętrzne zlokalizowane na sieci wewnętrznej PW i hydranty zlokalizowane w ul. Armii Ludowej. Zgodnie z wymaganiami przepisów i PN, dla hydrantów zewnętrznych nadziemnych i podziemnych przy średnicy DN 80, wydajność powinna wynosić 10 dm³/s, przy ciśnieniu minimalnym 0,2 MPa.

Odległość najbliższego hydrantu od budynku nie przekracza 75 m.

Dokładna lokalizacja hydrantów zewnętrznych została przedstawiona w części graficznej instrukcji.

5.13. Drogi pożarowe

Dojazd do budynku możliwy jest z ul. Polnej, ul. Podolskich i ul. Nowowiejskiej, następnie drogami wewnętrznymi zlokalizowanymi na terenie PW. Droga pożarowa do budynku przebiega wzdłuż dłuższego boku w odległości ok. 18 m od budynku, przy dopuszczalnej odległości przepisami 5 – 15 m, z uwagi na parking zlokalizowany w pasie między drogą, a budynkiem.

Ponadto do elewacji bocznej budynku od strony zachodniej jest dojazd pożarowy na odcinku 15 m, z możliwością cofaniem pojazdów straży pożarnej. W pasie między ww. drogami, a budynkiem występują drzewa o wysokości powyżej 3 m, utrudniające dostęp do elewacji budynku – brak jest dostępu do 30 % obwodu zewnętrznego budynku.

Układ dróg dojazdowych przedstawiony został na planie sytuacyjnym, w części graficznej instrukcji.

6. Charakterystyka zagrożenia pożarowego

Zagrożenie pożarowe definiowane jest jako zespół czynników wpływających na powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru, a przez to na wystąpienie niebezpieczeństwa dla ludzi. Stopień zagrożenia pożarowego budynku użyteczności publicznej zależy m.in. od liczby i sprawności przebywających w nim osób, wysokości pomieszczeń w których przebywają ludzie, spełnienia wymagań warunków techniczno-budowlanych oraz zastosowanych czynnych i biernych środków ochrony przeciwpożarowej.

Największym zagrożeniem dla ludzi podczas pożaru są wysoka temperatura a przede wszystkim duże ilości toksycznych dymów stanowiących produkt rozkładu termicznego spalanych materiałów. Bardzo istotną przyczyną potencjalnego zagrożenia dla ludzi przebywających w obiektach przeznaczonych dla dużej ilości osób są niedostateczne warunki ewakuacji. Dlatego niezbędne jest zapoznanie personelu z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.

W budynku występujące typowe materiały palne związane z wyposażeniem i wystrojem wnętrz (np. drewniane meble, okładziny ścienne, tkaniny naturalne i syntetyczne, itp.) oraz charakterem prowadzonej pracy (np. papier, sprzęt elektroniczny, itp.).

Bardzo ważnym elementem, mającym istotny wpływ na rozprzestrzenianie się ognia oraz możliwość wystąpienia innych zjawisk warunkujących możliwość prowadzenia ewakuacji oraz akcji ratowniczej, jest stosowanie i składowanie w obiekcie wielu różnorodnych substancji pożarowo niebezpiecznych.

Występujące w obiekcie substancje zostały wskazane w **załączniku nr 12**. Dokładne sporządzenie tego załącznika warunkuje możliwości prowadzenia działań oraz szybkiego udzielenia pomocy przez jednostki ratowniczo-gaśnicze i służby medyczne.

Potencjalne źródła powstania pożaru, wybuchu, zagrożenia miejscowego:

- Niewłaściwa odległości materiałów palnych, (dokumentów, odpadów oraz magazynowanych materiałów palnych), od urządzeń i osprzętu instalacji elektrycznej.
- Stany awaryjne urządzeń i osprzętu instalacji elektrycznej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej, komputerowej i innych instalacji technicznych.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

- Nieostrożność, lekkomyślność osób z użyciem ognia otwartego (np. palenie tytoniu w miejscach niedozwolonych), w budynku obowiązuje zakaz palenia.
- Nie zachowanie warunków bezpieczeństwa w czasie prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych, szczególnie przy występowaniu w pomieszczeniach materiałów palnych i łatwopalnych.
- Stosowanie materiałów łatwo zapalnych niezgodnie ze wskazaniami producenta, np. prace konserwacyjne urządzeń i powierzchni, mycie podłóg, szyb cieczami palnymi.
- Elektryczność statyczna występująca przy pracach na stanowiskach laboratoryjnych, przy braku odpowiednich uziemień.
- Nieostrożne przelewanie cieczy łatwopalnych (tj. poniżej 55 °C), poza wyznaczonymi stanowiskami (poza dygestoriami), bez uziemienia części metalowych i bez włączonej wentylacji oraz w odzieży z materiałów sztucznych (elektryzujących się).
- Nieostrożne obchodzenie się z butlami z gazami palnymi i technicznymi wykorzystywanymi w laboratoriach (butle z wodorem, azotem, tlenem, argonem itp.), tj., brak stabilnych zamocowań butli zabezpieczających je przed przewróceniem, nadmierna ilość butli w pomieszczeniach laboratoryjnych.
- Użytkowanie urządzeń grzejnych (elektrycznych, gazowych) bez właściwego zabezpieczenia oraz urządzeń grzejnych niesprawnych.
- Nieszczelności instalacji gazowej na stanowiskach laboratoryjnych.
- Zwarcie instalacji elektrycznej na skutek przeciążeń instalacji, starzenia się izolacji, zużycia gniazd, wyłączników, opraw instalacji elektrycznej, pęknięcia żarówek.
- Prowizoryczne naprawy osprzętu instalacji elektrycznej i podłączenia do tablic rozdzielczych.
- Niewłaściwe składowanie towarów i stosowanie cieczy palnych (niebezpiecznych) niezgodnie z warunkami bezpieczeństwa, określonymi przez producenta czy dystrybutora.
- Pozostawienie włączonych odbiorników energii elektrycznej po zakończeniu pracy, nieposiadających stosownych zabezpieczeń.
- Samozapalenie niektórych materiałów, np. substancji chemicznych, używanych w pomieszczeniach laboratoryjnych, zatłuszczonego czyściwa.
- Uszkodzona instalacja odgromowa.
- Brak czyszczenia okresowego instalacji wentylacyjnej.
- Niewłaściwa i nieterminowa konserwacja instalacji elektroenergetycznych, wentylacyjnych, gazowych.
- Niesprawne układy elektryczne i paliwowe samochodów parkujących, w bliskim sąsiedztwie budynku.
- Umyślne podpalenia z zewnątrz lub od wewnątrz budynku przez osoby trzecie.
- Podłożenie niebezpiecznych ładunków wybuchowych, chemicznych, podejrzany list, przesyłka zagrożona biologicznie.

6.1. Potencjalne przyczyny powstawania pożaru w obiekcie

Do podstawowych przyczyn pożarów mogących zaistnieć w budynku należą:

- awarie i wady urządzeń elektrycznych,
- przeciążenia instalacji elektrycznych,
- stosowanie prowizorycznych instalacji – niewłaściwie podłączonych lub zaizolowanych,
- zaproszenie ognia przez personel,
- podpalenie,
- przechowywanie i używanie substancji łatwo zapalnych,
- brak nadzoru i konserwacji urządzeń i instalacji elektrycznych, uziemiających, odgromowych,
- wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo,
- niewłaściwe użytkowanie urządzeń grzewczych np. termowentylatory, nagrzewnice,
- składowanie materiałów łatwo zapalnych w sposób niekontrolowany.

Zagrożenie pożarowe w budynku i jego pomieszczeniach wynikać może z następujących przyczyn:

- nieostrożność, lekkomyślność i niedbalstwo ludzi, przejawiające się w najróżnorodniejszych zaniedbaniach w ich postępowaniu (np.: używanie rozpuszczalników łatwo zapalnych lub wybuchowych do zmywania szyb, podłóg itp.
- niewłaściwej i nieterminowej konserwacji urządzeń i instalacji technicznych budynku np. instalacji elektrycznej, piorunochronnej, wentylacyjnej i klimatyzacyjnej,
- niewłaściwej eksploatacji urządzeń elektrycznych i grzewczych, w szczególności pozostawienie niewyłączonych grzejników elektrycznych bez odpowiedniego zabezpieczenia w pobliżu materiałów palnych,
- wady w urządzeniach grzewczych.

Bezpośrednimi źródłami zapalenia palnych ciał stałych i zapłonu cieczy łatwo zapalnych mogą być zarówno sam ogień, jak i gorące produkty spalania, przy czym otwarty ogień, np. w postaci płomienia zapalniczki lub palnika gazowego bądź żaru papierosa należy do źródeł zapalenia najbardziej aktywnych. Równie aktywnym źródłem zapalenia są iskry spawalnicze, które powstają podczas prac spawalniczych oraz iskry powstałe przy używaniu szlifierek kątowych np. w trakcie remontów.

6.2. Potencjalne przyczyny rozprzestrzenienia się pożaru w obiekcie

Do rozprzestrzenienia się pożaru w obiektach może przyczynić się:

- niewłaściwe działanie personelu po wykryciu pożaru,
- opóźnione zaalarmowanie Państwowej Straży Pożarnej o powstałym pożarze,
- zastawianie, klinowanie drzwi przeciwpożarowych w pozycji otwartej,
- brak umiejętności pracowników w opanowaniu pożaru w zarodku, poprzez właściwe zastosowanie sprzętu gaśniczego znajdującego się w budynku,
- brak gaśnic w pobliżu miejsca powstania pożaru,
- zastawiony dostęp do podręcznego sprzętu gaśniczego,
- niesprawność sprzętu gaśniczego,
- nagromadzenie dużej ilości materiałów palnych w miejscu powstania pożaru,
- utrudniony dostęp do miejsca powstania pożaru, np. niepozostawienie kluczy od pomieszczeń, itp.

6.3. Zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego podczas pożaru wynika z następujących zjawisk i warunków:

- zatrucia wydzielającymi się gazami toksycznymi podczas tlenia i palenia się materiałów palnych, a szczególnie tworzyw sztucznych,
- oparzeń ciała przez płomień oraz rozgrzane przedmioty,
- silnego zadymienia dróg ewakuacyjnych,
- nieprzestrzeganie obowiązujących zasad przygotowania wewnętrznych dróg ewakuacyjnych (zastawianie przedmiotami lub przekroczenie długości dojścia do wyjść ewakuacyjnych),
- używanie płynów łatwopalnych do celów gospodarczych czy badawczych w warunkach niedozwolonych, a w szczególności przy używaniu ognia otwartego, iskrzących urządzeń elektrycznych i braku wentylacji,
- występuje ryzyko obrażeń będących następstwem zapalenia się odczynników chemicznych przechowywanych w pracowniach i magazynach, oraz możliwy jest wybuch fizyczny butli rozgrzanymi podczas pożaru gazami technicznymi.

6.4 Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru

Zgodnie z przepisami w budynkach zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działań ratowniczych lub ewakuacji, a w szczególności:

- używanie ognia otwartego, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo, oraz w miejscach do tego celu nie przeznaczonych*,
- porzucanie niewygaszonych papierosów w miejscach, gdzie znajdują się jakiegokolwiek materiały palne,
- użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia,
- naprawiania uszkodzonych bezpieczników,
- jednoczesne włączanie do sieci urządzeń elektrycznych w takiej ilości, że łączny pobór energii elektrycznej mógłby wywołać przeciążenie sieci,
- użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym oraz eksploataowanie ich niezgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- składowanie jakichkolwiek przedmiotów i materiałów palnych na urządzeniach grzewczych,
- przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100°C oraz przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej,
- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05m od żarówki,
- dokonywanie remontów i przeróbek urządzeń instalacji elektrycznej, budowy dodatkowych punktów odbioru energii elektrycznej przez osoby nie posiadające wymaganych kwalifikacji zawodowych,
- pozostawienie po zakończeniu pracy niewyłączonych maszyn i urządzeń elektrycznych oraz oświetlenia, z wyjątkiem oświetlenia nocnego,
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych,
- uniemożliwienie lub ograniczenie dostępu do gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych, źródeł wody do celów przeciwpożarowych oraz innych instalacji wpływających na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu, wyjść ewakuacyjnych, tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

Ponadto w celu zwiększenia bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie należy:

- udzielać instruktażu nowo przyjętym pracownikom o obowiązujących zakazach i przepisach pożarowych,
- prowadzić prace niebezpieczne pożarowo zgodnie z instrukcją opisującą zagadnienie,
- organizować szkolenia przeciwpożarowe i dyscyplinować pracowników w zakresie znajomości przepisów przeciwpożarowych,
- przestrzegać okresowego czyszczenia przewodów dymowych i wentylacyjnych,
- przestrzegać okresowych badań instalacji elektrycznych i odgromowych przez uprawnione osoby i zachowania terminów badań:
- dla instalacji elektrycznych - nie rzadziej niż co 5 lat pomiar rezystancji izolacji przewodów oraz sprawdzenie zerowania, pomiar napięcia i obciążenia;
- dla instalacji odgromowej co 5 lat (przed sezonem burzowym).

7. Zasady doboru, rozmieszczenia, obsługi i użycia gaśnic.

Do prowadzenia skutecznej działalności w zapobieganiu pożarom i ich zwalczaniu, niezbędne jest posiadanie wiedzy o procesie spalania, gdyż tylko ona pozwala na wszechstronną ocenę elementów, jakie składają się na szeroko rozumiane zjawisko pożaru.

Spalanie się jest procesem chemicznym, w czasie, którego występuje łączenie się materiału palnego z utleniaczem (najczęściej z tlenem), podczas którego wydziela się światło, ciepło i inne produkty spalania. Aby powstał, a następnie rozwijał się proces spalania, konieczne jest istnienie w odpowiedniej proporcji substancji palnej, utleniacza i źródła zapalenia (bodźca energetycznego). Wynika z tego jednoznacznie, że do przerwania istniejącego już procesu spalania konieczna jest zmiana proporcji składników procesu, tj.:

- usunięcie materiału palnego,
- eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania (np. chłodzenie układu palnego),
- odcięcie dostępu utleniacza do miejsca pożaru.

Wymienione wyżej czynności stanowią istotę techniki gaszenia pożarów, przy czym podręczny sprzęt gaśniczy spełnia w tej technice rolę zasadniczą w sytuacjach, kiedy istnieje możliwość ugaszenia pożaru w zarodku, tj. w pierwszej fazie jego trwania. Funkcja podręcznego sprzętu gaśniczego polega zatem bądź to na działaniu jednostkowym, tj. chłodzeniu materiału palnego, bądź na odcięciu od niego dostępu tlenu, albo oba te mechanizmy gaśnicze występują jednocześnie.

Grupy i rodzaje pożarów

W zależności od spalających się podczas pożaru materiałów, pożary dzielimy na następujące grupy i rodzaje:

Grupa	Rodzaj palącego się materiału	Rodzaj środka gaśniczego
	<p>Stałe materiały palne [np. drewno, papier, węgiel, tkaniny, słoma] mogą pod wpływem ciepła ulegać rozkładowi i wydzielać przy tym gazy palne i pary. Ich obecność powoduje, że materiały te palą się płomieniem. Jeśli materiał nie ma tych właściwości to spala się przez żarzenie.</p> <p>Na szybkość palenia się ciał stałych wpływają:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ stopień ich rozdrobnienia (stykanie się większej powierzchni z tlenem), ▲ wydzielanie się gazów i par, ▲ większe chemiczne pokrewieństwo z tlenem. <p>Rozdrobnione materiały palne mogą być szybko przemieszczane wskutek działania prądów pożarowych i powietrza powodujących rozprzestrzenianie się pożaru. Natomiast pył materiałów stałych unoszący się w powietrzu ma szybkość palenia się mieszaniny gazowej i może spowodować wybuch.</p>	<p>Woda, piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla.</p>
	<p>Ciecze palne i substancje topiące się pod wpływem ciepła [np. benzyna, nafta i jej pochodne, alkohol, aceton, eter, oleje, lakiery, tłuszcze, parafina, stearyna, pak, naftalen, smoła ulegają zapaleniu, gdy – pod wpływem parowania – utworzy się nad górną warstwą cieczy mieszanina par z powietrzem. Dalszy proces palenia przebiega już samorzutnie, ponieważ mieszanina par z powietrzem, paląc się, nagrzewa ciecz i powoduje jej parowanie. Pożar cieczy palnych w wyniku parowania i łączenia się z powietrzem może spowodować powstanie mieszaniny wybuchowej. Niebezpieczne jest zarówno wyciekanie palącego się płynu, jak i płynu jeszcze</p>	<p>Piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla.</p>

	się niepalącego. W każdej chwili bowiem ogień może go zapalić, powodując rozprzestrzenianie się pożaru.	
	Spalanie gazów [np. metanu, acetyleny, propanu, wodoru, gazu miejskiego] odbywa się w warstwie stykania się strumienia gazu z powietrzem. Mieszanina gazu palnego z powietrzem lub w odpowiedniej proporcji w przedziale powyżej dolnej i poniżej górnej granicy wybuchowości, z innymi gazami, ulega łatwemu zapaleniu od najmniejszego źródła ciepła, nawet od iskry, lub żaru papierosa. Gazy palne stanowią duże niebezpieczeństwo szczególnie wtedy, gdy wymieszają się z powietrzem i zostaną podpalone w pomieszczeniu zamkniętym. Wybuch mieszaniny gazowo-powietrznej może dokonać poważnych zniszczeń w budynku, a nawet jego okolicach.	Proszek gaśniczy, dwutlenek węgla.
	Metale [np. lit, sód, potas, glin i ich stopy], w zależności od składu chemicznego, podczas palenia zużywają tlen z powietrza albo – jako mieszaniny mające w swym składzie utleniacze – spalają się bez dostępu do powietrza [np. termit (pirotechnika), elektron (stop magnezu)]. Metale te oraz mieszanki ciekłe, przeważnie pochodne ropy naftowej [np. napalm, pirożel], są trudne do ugaszenia. Z tego powodu armie stosują je jako środki zapalające, wywołujące pożary punktowe lub przestrzenne.	Proszek gaśniczy.
	Pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kulinarnych. Wyróżnienie tej klasy wynika z tego, że tłuszcze spożywcze w czasie ich użytkowania (np. smażenie) mają wysoką temperaturę, co utrudnia ich gaszenie, gdy są w większej ilości (np. urządzenia kuchenne stosowane w restauracjach), ponieważ po ich ugaszeniu mogą znów zacząć się palić, gdy znów dotrze do nich tlen z powietrza. Niebezpieczeństwo pożarów tej grupy wynika również z tego, że przy próbie ugaszenia takiego pożaru wodą może nastąpić wyrzut palącego się tłuszczu, co gwałtownie może powiększyć strefę spalania.	Piana gaśnicza,

Ciała stałe – palą się ogniem powierzchniowym. Ogień zwęglą stopniowo części stałe, które odpadają odsłaniając dalsze części materiału.

Ciecze palne -palą się ogniem powierzchniowym. Zewnętrzna warstwa cieczy nagrzewa się, paruje i spala się intensywnie.

Gazy palne –palą się intensywnie w całej objętości są szczególnie niebezpieczne, gdy przed spaleniem wymieszają się w odpowiedniej proporcji z powietrzem i zostaną podpalone. W tym momencie następuje wybuch, który może dokonać poważnych zniszczeń.

Rodzaje środków gaśniczych

Środek gaśniczy to substancje w postaci ciała stałego (proszek), gazowego (CO₂) lub ciekłego (woda), która po odpowiednim wprowadzeniu do strefy ognia powoduje przerwanie procesu palenia. Podstawowymi środkami gaśniczymi, zastosowanymi na terenie obiektu są:

Woda – jest najczęściej stosowanym środkiem gaśniczym.

Użycie wody do gaszenia niektórych materiałów może być niebezpieczne.

Nie wolno gasić wodą:

- a. **ciał stałych wchodzących w reakcję z wodą w czasie, których wytwarzają się gazy palne. Do substancji takich zaliczamy np. karbid, sól, potas, lit,**
- b. **płynów łatwopalnych o ciężarze właściwym lżejszym od wody. Do płynów takich zaliczamy: benzynę, olej, naftę, itp. woda podana na lustro takiej cieczy opada na dno powodując podnoszenie się poziomu tej cieczy, co może powodować rozlewanie się cieczy i rozprzestrzenianie pożaru,**
- c. **instalacji elektrycznych, urządzeń będących pod napięciem. Woda przewodzi prąd i może to spowodować porażenie ratownika,**
- d. **ciał stałych (metali), rozgrzanych do wysokiej temperatury. Przy gwałtownym parowaniu może tworzyć się wodór, który posiada właściwości wybuchowe.**

Proszki gaśnicze - są to środki gaśnicze w postaci ciała stałego, bardzo rozdrobnionego, produkowanego na bazie fosforanów. Właściwości gaśnicze proszków polegają na dwóch efektach gaśniczych: działaniu inhibicyjnym (chemicznym) oraz działaniu izolacyjnym.

Działanie chemiczne polega na przerwaniu reakcji łańcuchowej, a w efekcie szybkie przerwanie procesu palenia. Działanie izolacyjne polega na wstrzymaniu dostępu powietrza do materiału palącego się. W zetknięciu z palącą się substancją proszek tworzy oblepiającą szklistą masę, utrudniającą wydzielanie się gazów z materiału palącego się. Proszki nie posiadają właściwości oziębiających. Proszek gaśniczy jest środkiem uniwersalnym, skutecznie gaszącym pożary ciał stałych, cieczy, gazów palnych.

Dwutlenek węgla - jest bardzo dobrym środkiem gaśniczym, nadaje się do gaszenia wielu grup pożarów i nie powoduje zniszczeń. Przechowuje się go w stanie ciekłym w stalowych butlach. Właściwości gaśnicze, CO₂ polegają na izolowaniu palących się przedmiotów, materiałów, cieczy itp. od dostępu tlenu, ponadto charakteryzuje się właściwościami oziębiającymi. CO₂ nie przewodzi prądu elektrycznego, pod względem chemicznym jest związkiem obojętnym. Nie zwilża gaszonych materiałów, nie tworzy mieszanin wybuchowych. Nadaje się do gaszenia pożarów cieczy palnych, gazów, instalacji elektrycznych pod napięciem.

Piana gaśnicza - środek chemiczny, powstały po zmieszaniu z wodą i użyciu prądownicy. Stosowany jest do gaszenia pożarów ciał stałych i cieczy, niereagujących z wodą. Piana gaśnicza jest podstawowym składnikiem gaśnic pianowych. Działanie gaśnicze pian polega na wytwarzaniu warstwy izolacyjnej, uniemożliwiającej powietrzu dostęp do powierzchni materiału palącego się, a także na uniemożliwieniu przedostania się palnych gazów i par do strefy spalania. Dodatkową zaletą piany gaśniczej jest jej zdolność do ochładzania strefy pożaru. Tę właściwość zapewnia woda wypływająca z piany. Oprócz tego wskutek działania piany następuje rozcieńczenie strefy spalania parą wodną w obszarze granicznym, gdzie piana styka się z płomieniami.

Podręczny sprzęt gaśniczy

Podręczny sprzęt gaśniczy jest najpowszechniej stosowanym sprzętem pożarniczym używanym do zwalczania ognisk oraz lokalizacji pożaru.

Na podręczny sprzęt gaśniczy składają się:

- gaśnice,
- sprzęt tłumiący (koce gaśnicze).

Przy doborze i rozmieszczeniu sprzętu gaśniczego należy przestrzegać następujących zasad:

- sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach, na korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z Normą ISO,
- odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m,
- do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1m,
- sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki, miejsca silnie nasłonecznione),
- co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym,
- co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg powinna przypadać na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego poniżej 500 MJ/m².

Zgodnie z powyższymi zasadami w obiekcie przewidziano do gaszenia pożarów grup A, B, C, D - gaśnice proszkowe oraz gaśnice śniegowe, urządzenia gaśnicze, gaśnice do metali. Rozmieszczenie gaśnic pokazano w części graficznej niniejszej instrukcji. Gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących podręcznego sprzętu gaśniczego oraz instrukcjach obsługi.

Rodzaje urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic

Gaśnice

Sposoby obsługi i zasady bezpiecznego użycia podręcznego sprzętu gaśniczego zastosowanego w obiekcie

W obiekcie zastosowano gaśnice proszkowe ABC o masie środka gaśniczego w gaśnicy 6 kg, gaśnice śniegowe BC o masie środka gaśniczego 5kg oraz koce gaśnicze, urządzenia gaśnicze (BC). Środkiem gaśniczym w gaśnicach proszkowych są różne rodzaje specjalnych, proszkowanych kompozycji związków chemicznych, w gaśnicach śniegowych środkiem gaśniczym jest dwutlenek węgla. W Gmachu stosowane są urządzenia gaśnicze o masie 2 kg – pracownie komputerowe oraz urządzenie gaszące metale o masie (D) 12 kg.

Zasady bezpiecznego użycia gaśnicy

Należy pamiętać, że gaśnica służy do gaszenia pożaru w zarodku, gdy pożar ma niewielkie rozmiary. Nawet w takich przypadkach działania gaśnicze z użyciem gaśnic prowadzone przez osobę przeszkoloną stanowią pewne ryzyko związane z brakiem skuteczności działań. Należy sobie zdawać sprawę z tego, że pożar zostanie wykryty z pewnym opóźnieniem, że trzeba będzie znaleźć gaśnicę przynieść ją do miejsca, w którym wybuchł pożar i jeżeli będzie to możliwe użyć ją.

Wszystkie powyższe czynności do chwili użycia zabierają pewien czas, w którym pożar może rozwinąć się do rozmiarów, które mogą zadecydować o tym, że użycie gaśnicy może być niemożliwe (ze względu na panujące warunki – zadymienie, temperatura) lub nieskuteczne (zbyt mała ilość środka gaśniczego).

Pożar może szybko rozwinąć się do rozmiarów przekraczających możliwości gaśnicy, np. w wyniku ruchu powietrza (przeciąg) lub w wyniku zapalenia się materiałów niebezpiecznych pożarowo (cieczki palne, gazy palne). Nawet jeżeli uda się zdmuchnąć płomień pożar może wybuchnąć ponownie, mogą pojawić się inne źródła ognia, pożar może zablokować drogę ewakuacyjną. Osoba prowadząca działanie gaśnicze zawsze powinna zapewnić sobie drogę odwrotu (ucieczki).

Należy pamiętać, że gaśnica ma ograniczoną ilość środka gaśniczego i ograniczony czas działania (od kilku do kilkunastu sekund). Pożar może rozwinąć się do sporych rozmiarów w ciągu kilku sekund. W związku z powyższym, aby można było ugasić pożar gaśnicą osoba obsługująca gaśnicę musi mieć do niej natychmiastowy dostęp, musi umieć uruchomić gaśnicę i użyć jej właściwie (najskuteczniejszym sposobem są ćwiczenia praktyczne).

Zasady bezpiecznego użycia koca gaśniczego

Koca gaśniczego można używać jedynie w przypadku gaszenia pożaru w zarodku. Przeznaczony jest do gaszenia małych ognisk, mniejszych od powierzchni koca, gaszenia substancji i mieszanin chemicznych których nie można gasić przy użyciu gaśnic proszkowych, śniegowych ponieważ ich użycie może zintensyfikować pożar. Najlepiej sprawdza się w przypadku płomieni na płaskich powierzchniach. Gaszony przedmiot/powierzchnię należy szczelnie przykryć kocem, odcinając dopływ tlenu. Podczas gaszenia łapie się koc w taki sposób, by nie spowodować oparzeń dłoni. Możliwość gaszenia pożarów na ludziach jest jedną z największych zalet koca gaśniczego. Użycie go w tym celu jest proste i intuicyjne. Gaszenie ludzi jest najskuteczniejsze w przypadku osoby leżącej. Jeżeli znajduje się ona w pozycji stojącej, należy w skrajnej sytuacji przewrócić ją i dokładnie przykryć. Należy pamiętać, że nie można zdejmować ugaszonego ubrania z uszkodzonego. Bezwzględnie wzywamy wtedy pogotowie ratunkowe.

Sposób użycia koca gaśniczego:

**ZERWAĆ PLOMBĘ, WYCIĄGNĄĆ KOC Z POKROWCA,
ROZŁOŻYĆ DO MAKSYMALNYCH ROZMIARÓW,
PRZYKRYĆ SZCZELNIE ŹRÓDŁO OGNI**

Sposób użycia gaśnicy proszkowej:

**WYCIĄGNAĆ ZAWLECZKĘ, NACISNĄĆ DŹWIGNIĘ ZAWORU
I SKIEROWAĆ STRUMIEŃ ŚRODKA GAŚNICZEGO W KIERUNKU ŹRÓDŁA
OGNIA.**

Sposób użycia gaśnicy śniegowej:

**WYCIĄGNAĆ ZAWLECZKĘ NACISNĄĆ DŹWIGNIĘ ZAWORU I SKIEROWAĆ
STRUMIEŃ ŚRODKA GAŚNICZEGO W KIERUNKU ŹRÓDŁA OGNIA.
W CZASIE GASZENIA GAŚNICĘ I DYSZĘ NALEŻY TRZYMAĆ TYLKO ZA
UCHWYTY, ZE WZGLĘDU NA BARDZO NISKĄ TEMPERATURĘ
WYRZUCANEGO ŚRODKA GAŚNICZEGO, TJ. -78 °C**

UWAGA!

NIE WOLNO GASIĆ TYMI GAŚNICAMI PALĄCEJ SIĘ NA CZŁOWIEKU ODZIEŻY.

8. Obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- prowadzenie działań ratowniczych.

Zgodnie z Ustawą o ochronie przeciwpożarowej właściciel, użytkownik lub zarządca obiektu jest obowiązany przestrzegać w czasie eksploatacji obiektu wymagania przeciwpożarowe. Aby warunek ten był realizowany, niezbędnym jest określenie dla wszystkich osób zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego obiektu.

Uznając odpowiedzialność ustawową, określa się jednocześnie zakres zadań i odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego dla wszystkich pracowników i studentów Wydziału Inżynierii Lądowej.

OBOWIĄZKI GŁÓWNEGO UŻYTKOWNIKA OBIEKTU

Odpowiedzialność za stan ochrony przeciwpożarowej ponosi główny użytkownik obiektu, który zgodnie z przepisami Ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz Rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - odpowiada za bezpieczeństwo pożarowe obiektu i osób w nim przebywających. Dziekan ma prawo scedować część prac związanych z ochroną przeciwpożarową na Kierownika Administracyjnego Wydziału. Zakres kompetencji w tym przypadku powinien być jednoznacznie sprecyzowany w zakresie obowiązków służbowych pracownika i zgodny z aktualnymi rozwiązaniami organizacyjnymi i personalnymi.

Dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej odpowiada za:

- nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej przez wszystkich studentów i pracowników,
- planowanie, realizację oraz organizację remontów, adaptacji i bieżącej konserwacji urządzeń i instalacji w budynku, z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
- pozyskiwanie środków finansowych na finansowanie remontów, adaptacji oraz bieżącej konserwacji urządzeń i instalacji w budynku,
- przygotowanie procedur postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego niebezpiecznego zdarzenia zagrażającego życiu i zdrowiu studentów, pracowników i gości przebywających na wydziale,
- wydawanie poleceń mających na celu usunięcie technicznych usterek zagrażających bezpieczeństwu pożarowemu obiektu oraz zapewnienie warunków umożliwiających ich realizację
- kierowanie akcją gaśniczo-ratowniczą lub ewakuacyjną w przypadku powstania w obiekcie pożaru lub innego zagrożenia - do czasu przybycia jednostek ratowniczych,
- przygotowanie obiektu lub terenu do prowadzenia akcji ratowniczej,
- współpracę studentów i pracowników z jednostkami ratowniczymi przybyłymi z zewnątrz w zakresie gaszenia pożaru, usuwania zagrożeń oraz przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia.

Kierownik Administracyjny Wydziału odpowiada za:

- przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych określonych w przepisach prawa,
- wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach,
- zapewnić konserwację i naprawy sprzętu ppoż, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,

- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przestrzeganie obowiązku opracowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz aktualizowania jej przynajmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej,
- umieszczenie w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych,
- przeprowadzenie, co najmniej raz w roku praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji w obiekcie, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczynającego korzystanie z obiektu przez nowych użytkowników, powiadomienie komendanta miejskiego PSP m. st. Warszawy o terminie przeprowadzenia działań dotyczących praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji obiektu, co najmniej na tydzień przed przeprowadzeniem tych działań.

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej nie tylko główny użytkownik obiektu, ale każdy student i pracownik zobowiązany jest do przestrzegania wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w ramach swoich obowiązków i kompetencji służbowych.

ZADANIA I OBOWIĄZKI STUDENTÓW I PRACOWNIKÓW, NIEZALEŻNIE OD ZAJMOWANEGO STANOWISKA ORAZ MIEJSCA PRACY W BUDYNKU GMACHU INŻYNIERII LĄDOWEJ

Wszyscy studenci i pracownicy, bez względu na zajmowane stanowisko służbowe i rodzaj wykonywanej pracy w obiekcie, są zobowiązani w zakresie ochrony przeciwpożarowej do:

- znajomości zagrożenia pożarowego i innych miejscowych zagrożeń w użytkowanych pomieszczeniach budynku oraz sposobów zapobiegania pożarom i ich zwalczania.
- wykonywania pracy w sposób zgodny z przepisami przeciwpożarowymi i instrukcjami, w tym z niniejszą instrukcją bezpieczeństwa pożarowego oraz przestrzegania, wydanych w tym zakresie zarządzeń i poleceń przełożonych.
- znajomości zasad postępowania w przypadku powstania pożaru i innego miejscowego zagrożenia oraz sposobów alarmowania studentów, współpracowników, przełożonych, Państwową Straż Pożarną.
- znajomości warunków i zasad sprawnej ewakuacji osób i mienia z budynku oraz usytuowania wyjść ewakuacyjnych.
- znajomości lokalizacji w pobliżu swojego stanowiska pracy bądź nauki gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych oraz umiejętności ich użycia.
- podjęcia działań w celu uniknięcia niebezpieczeństwa dla zdrowia lub życia na miarę swojej wiedzy i możliwości oraz dostępnych środków technicznych, w szczególności gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych.
- dbania o należyty stan urządzeń i sprzętu oraz o porządek i ład w miejscu pracy.
- niezwłocznego powiadomienia swojego przełożonego, wykładowcę bądź prowadzącego sprawę ochrony przeciwpożarowej o nieprawidłowościach mogących być przyczyną powstania lub rozprzestrzeniania się pożaru, bądź innego miejscowego zagrożenia.
- przestrzegania, aby nie zastawiać dojsć do gaśnic, hydrantów wewnętrznych i miejsc uruchamiania urządzeń przeciwpożarowych oraz nie blokować dróg i wyjść ewakuacyjnych.
- przestrzegania zakazu palenia tytoniu i używania ognia otwartego w miejscach, w których ten zakaz obowiązuje.
- zwracania uwagi, aby osoby z zewnątrz przebywające w budynkach stosowały się do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych i niniejszej instrukcji.
- stosować się do komunikatów o ewakuacji z budynku.
- skontrolowania swojego stanowiska po zakończeniu pracy lub nauki, a w szczególności:
 - o zakręcenia kranów z wodą i zamknięcia okien,
 - o wyłączenia spod napięcia urządzeń, oświetlenia i innych odbiorników prądu elektrycznego nie przystosowanych do pracy ciągłej,

- sprawdzenia czy nie występują: swąd, dym, podwyższona temperatura lub płomień,
- zamknięcia drzwi.

ZADANIA I OBOWIĄZKI OSÓB SPRZĄTAJĄCYCH W GMACHU WYDZIAŁU INŻYNIERII LĄDOWEJ

Osoby sprzątające, zobowiązane są do znajomości zadań i obowiązków tak jak wszyscy studenci, pracownicy i inni użytkownicy obiektu, ponoszą odpowiedzialność za wykonywanie zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w szczególności:

- utrzymywanie czystości przez systematyczne usuwanie śmieci i odpadów przy każdorazowym sprzątaniu pomieszczeń i korytarzy,
- dokonywanie segregacji odpadów stałych i gromadzenie ich w miejscach wyznaczonych,
- zachowanie ostrożności przy stosowaniu środków czystościowych niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- przechowywanie środków czystościowych i chemii gospodarczej używanych do sprzątania w miejscach wyznaczonych,
- wyłączanie światła,
- zamknięcie pomieszczeń po zakończeniu sprzątania.

9. Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiektach Wydziału Inżynierii Lądowej urządzeń przeciwpożarowych.

Urządzenia przeciwpożarowe winny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach oraz dokumentacji techniczno-ruchowej i instrukcjach obsługi oraz instrukcjach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz do roku. Ponadto przeglądy instalacji mających wpływ na bezpieczeństwo obiektu należy przeprowadzać nie rzadziej niż:

- instalacja elektryczna – minimum co 5 lat pomiar rezystancji izolacji przewodów oraz sprawdzenie zerowania, pomiar napięcia i obciążenia,
- instalacja odgromowa – badania co 5 lat (przed sezonem burzowym).
- przewody wentylacyjne – minimum raz na rok,
- instalacja gazowa – minimum raz na rok.

W Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego w części z załącznikami przedstawiono sposoby poddawania przeglądom technicznym oraz czynnościom konserwacyjnym następujących urządzeń przeciwpożarowych:

- System oświetlenia awaryjnego - ewakuacyjnego,
- Wewnętrzna instalacja wodociągowa przeciwpożarowa z zaworami hydrantowymi – suche piony.

10. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innych zagrożeń

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU

ALARMOWANIE

Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze, obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast:

- wcisnąć najbliższy ROP (ręczny ostrzegacz pożarowy)

oraz powiadomić:

- a) Osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki,
- b) Państwową Straż Pożarną tel. – 998 lub 112,
- c) Dziekan - tel. 22 234 6595,
- d) Administracja Obiektu - tel. kom. 502 022 444, 22 234 6574,
- e) Portier (poza godzinami pracy wyżej wymienionych) - tel. 22 234 6575,
- f) Straż Akademicką Politechniki Warszawskiej - tel. 22 234 66 66.

Alarmowanie straży pożarnej należy przeprowadzić z najbliższego telefonu

Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- gdzie się pali - dokładny adres obiektu i jego nazwę,
- co się pali – np. pomieszczenia na kondygnacji 2,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie objętym pożarem lub w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.,
- numer telefonu, z którego się mówi, swoje imię i nazwisko,
- słuchawkę można odłożyć dopiero w chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia przez dyspozytora straży pożarnej.

W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

Państwową Straż Pożarną	– 998
Pogotowie Ratunkowe	– 999
Policję	– 997
Pogotowie Gazowe	– 992
Pogotowie Energetyczne	– 991

AKCJA RATOWNICZO - GAŚNICZA

1. Równoległe z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo - gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego, znajdującego się w pobliżu.

2. Do czasu przybycia jednostek straży pożarnej, kierownictwo akcją sprawuje obecna na miejscu osoba, z racji pełnionych obowiązków służbowych odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w obiekcie.
3. Każda osoba biorąca udział w akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:
 - a) w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
 - b) wyłączenie dopływu prądu elektrycznego może nastąpić jedynie przez dowódcę akcji ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej (**nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem**),
 - c) usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenne urządzenia i maszyny oraz ważne dokumenty, nośniki informacji,

ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA

1. Kierownik obiektu lub osoba go zastępująca jest odpowiedzialna za:
 - a) zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzelskiego w celu zapobieżenia powstaniu pożaru wtórnego,
 - b) przystąpienie do uporządkowania pogorzelska po zakończeniu działalności komisji powołanej dla ustalenia okoliczności i przyczyn powstania i rozprzestrzenienia się pożaru.

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZGŁOSZENIA O PODŁOŻENIU LUB ZNALEZIENIU ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego, albo zauważyła w obiekcie przedmiot niewiadomego pochodzenia mogący być ładunkiem wybuchowym, jest obowiązana o tym zawiadomić:

- a) Policję – tel. 997 lub 112,
- b) Dziekan - tel. 22 234 6595,
- c) Administracja Obiektu - tel. kom. 502 022 444, tel. 22 234 6574,
- d) Portier (poza godzinami pracy wyżej wymienionych) - tel. 22 234 6575
- e) Straż Akademicką Politechniki Warszawskiej - tel. 22 234 66 66

Zawiadamiając Policję należy podać:

- treść rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku wybuchowego, którą należy prowadzić wg wskazówek załączonych do instrukcji,
- miejsce i opis zlokalizowanego przedmiotu, który może być ładunkiem wybuchowym,
- numer telefonu, z którego prowadzona jest rozmowa i swoje nazwisko,
- uzyskać od Policji potwierdzenie przyjętego powyższego zawiadomienia.

Akcja poszukiwawcza ładunku wybuchowego po uzyskaniu informacji o jego podłożeniu.

Do czasu przybycia Policji akcją kieruje Dziekan lub osoba go zastępująca a w czasie jego nieobecności osoba przez niego upoważniona.

Kierujący akcją zarządza, aby kadra pracownicza obiektu dokonała sprawdzenia, czy na terenie obiektu znajdują się:

- przedmioty, rzeczy, urządzenia, paczki itp., których wcześniej nie było i nie wnieśli ich użytkownicy pomieszczeń (a mogły być wniesione, pozostawione przez inne osoby np. interesantów),
- ślady przemieszczania elementów wyposażenia pomieszczeń,
- zmiany w wyglądzie zewnętrznym przedmiotów, rzeczy, urządzeń, które przedtem w pomieszczeniu były oraz emitowane z nich sygnały (np. dźwięki mechanizmów zegarowych, świecące elementy elektroniczne, itp.)

Zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń, których - w ocenie użytkowników obiektu - przedtem nie było, a zachodzi podejrzenie, iż mogą to być ładunki wybuchowe, nie wolno dotykać. O ich umiejscowieniu należy natychmiast powiadomić przełożonego lub Policję.

W przypadku stwierdzenia obecności przedmiotów (rzeczy, urządzeń), których wcześniej nie było lub zmiany w wyglądzie i usytuowaniu przedmiotów (rzeczy, urządzeń) stale znajdujących się w tych pomieszczeniach, należy domniemywać, iż pojawienie się tych przedmiotów lub zmiany w ich wyglądzie i usytuowaniu mogły nastąpić na skutek działania sprawcy podłożenia ładunku wybuchowego. W tej sytuacji Dziekan lub osoba go zastępująca może wydać decyzję ewakuacji osób z zagrożonego obiektu przed przybyciem Policji.

Akcja rozpoznawczo-neutralizacyjna zlokalizowanych ładunków wybuchowych

- Po przybyciu do obiektu policjanta lub policyjnej grupy interwencyjnej, Zarządca obiektu lub osoba przez niego wyznaczona powinien przekazać im wszelkie informacje, dotyczące zdarzenia oraz wskazać miejsca zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcego pochodzenia i punkty newralgiczne w obiekcie.
- Dowódca przejmuje kierowanie akcją, od Kierownika obiektu lub osoby przez niego wyznaczonej, który winien udzielić mu wszechstronnej pomocy podczas jej prowadzenia.
- Na wniosek policjanta kierującego akcją, Kierownik obiektu lub osoba przez niego wyznaczona podejmuje i wydaje decyzję o ewakuacji użytkowników i innych osób z obiektu - o ile wcześniej to nie nastąpiło.
- Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcych oraz neutralizowaniem ewentualnie podłożonych ładunków wybuchowych zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane ogniwa organizacyjne Policji, przy wykorzystaniu specjalistycznych środków technicznych.
- Policjant kierujący akcją po zakończeniu działań przekazuje protokolarnie obiekt Zarządcy (Kierownikowi) obiektu lub osobie przez niego wyznaczonej.

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK KATASTROFY BUDOWLANEJ

Katastrofą budowlaną jest niezamierzone, gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopów. Podczas takich przypadków:

- Niezwłocznie powiadom:
 - a) Straż Pożarną tel. 998, Policję tel. 997 lub Pogotowie Ratunkowe tel. 999,
 - b) Dziekana - tel. 22 234 6595,
 - c) Administracja Obiektu - tel. kom. 502 022 444, tel. 22 234 6574,
 - d) Portiernie (poza godzinami pracy wyżej wymienionych) - tel. 22 234 6575
 - e) Straż Akademicką Politechniki Warszawskiej - tel. 22 234 66 66

Oddal się jak najszybciej z miejsca zdarzenia, gdy jest podejrzenie wycieku niebezpiecznej substancji lub wybuchu. Gdy nie ma groźby pożaru lub wybuchu, udziel pomocy poszkodowanym. Stosuj się do poleceń służb ratowniczych.

Opuszczając budynek, jeśli to możliwe:

- wyłącz instalację gazową, elektryczną, wodociągową,
- zabierz ze sobą ważne dokumenty,
- zadbaj o to, aby budynek opuścili wszyscy współpracownicy,
- przy opuszczaniu budynku zachowaj szczególną ostrożność,
- gdy nie możesz opuścić budynku drzwiami wyjściowymi, jeśli to możliwe, wyjdź przez okno

Gdy nie masz możliwości opuszczenia budynku:

- wywieś w oknie dobrze widoczną tkaninę, jako znak dla ratowników, że potrzebujesz pomocy

Gdy jesteś unieruchomiony (przysypany):

- jeśli masz nieograniczony dostęp do świeżego powietrza – nawołuj pomocy, w innym przypadku przede wszystkim oszczędzaj tlen,
- jeżeli masz telefon komórkowy – użyj go w celu wezwania pomocy,
- stukaj w różne elementy (najlepiej metalowe) dając znać ratownikom o swojej obecności i położeniu,
- zaznaczenie miejsca moczem ułatwi wytropienie cię przez psy ratownicze,
- oszczędzaj siły i zachowaj spokój

**INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU OTRZYMANIA PRZESYŁKI NIEWIADOMEGO
POCHODZENIA, PODEJRZANEJ O ZAKAŻENIE SUBSTANCJAMI BIOLOGICZNYMI LUB
SKAŻENIE ŚRODKAMI CHEMICZNYMI**

W przypadku otrzymania przesyłki niewiadomego pochodzenia lub budzącej podejrzenia z jakiegokolwiek innego powodu, należy:

1. Nie otwierać przesyłki!
2. Umieścić przesyłkę w grubym worku plastikowym, szczelnie zamknąć.
3. Worek umieścić w drugim grubym worku plastikowym, szczelnie zamknąć: zawiązać supeł i zakleić taśmą klejącą.
4. Paczki nie przemieszczać. Pozostawić ją na miejscu.

W przypadku, gdy podejrzana przesyłka została otwarta i zawiera jakąkolwiek podejrzaną zawartość w formie stałej (pył, kawałki, blok, galaretę, pianę lub inną) lub płynnej należy:

1. Możliwie nie naruszać jej zawartości: nie rozsypywać, nie przenosić, nie dotykać, nie wąchać, nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu (wyłączyć systemy wentylacji i klimatyzacji, zamknąć okna).
2. W miarę możliwości założyć rękawiczki.
3. Całą zawartość umieścić w worku plastikowym, zamknąć go szczelnie i zakleić taśmą lub plastrzem.
4. Dokładnie umyć ręce.
5. Zaklejony worek umieścić w drugim worku, zamknąć go i zakleić.
6. Ponownie dokładnie umyć ręce.
7. W przypadku braku odpowiednich opakowań unikać poruszania i przemieszczania przesyłki.

POWIADOMIĆ:

- Dziekan - tel. 22 234 6595,
- Administracja Obiektu - tel. kom. 502 022 444, tel. 22 234 6574,
- Portier (poza godzinami pracy wyżej wymienionych) - tel. 22 234 6575
- Straż Akademicką Politechniki Warszawskiej - tel. 22 234 66 66
- Policję, tel. 997, tel. komórkowy 112, Straż Pożarną, tel. 998,

Czynności Kierownika bądź osoby go zastępującej:

Kierownik lub osoba go zastępująca (recepjonista poza godzinami pracy Kierownika), po otrzymaniu informacji o nadejściu podejrzonej przesyłki, jest obowiązany:

- Upewnić się czy o zdarzeniu zostały powiadomione ww. osoby i organy;

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

- Upewnić się czy podejrzana przesyłka i przesyłki, które miały z nią styczność, zostały oddzielone od innych dokumentów oraz ograniczyć powierzchnię (przestrzeń) sąsiadującą;
- Włożyć wszystkie inne przedmioty, które mogły mieć styczność z podejrzaną przesyłką, do worka plastikowego i przechować je tam do przekazania odpowiednim organom;
- Upewnić się, czy wszystkie osoby, które mogły mieć styczność z podejrzaną przesyłką, wymyły ręce wodą z mydłem (jeżeli warunki na to pozwalają polecić tym osobom wymycie się wodą z mydłem pod prysznicem);
- Sporządzić spis osób, które mogły mieć styczność z podejrzaną przesyłką – przekazać spis organom medyczno-sanitarnym;
- Wymyć się (w miarę możliwości pod prysznicem) wodą z mydłem;
- Ocenić stopień zagrożenia i powiadomić Centrum Zarządzania Kryzysowego Warszawy – tel. 22 443 01 12.

Po przybyciu do obiektu policyjnej grupy interwencyjnej kierownik lub osoba go zastępująca przekazuje jej dowódcy wszelkie informacje dotyczące zaistniałego zdarzenia.

Po przybyciu właściwych służb stosować się do ich zaleceń.

Służbami właściwymi są:

- Policja - w zakresie zabezpieczenia obszaru zagrożenia;
- Państwowa Straż Pożarna - w zakresie podjęcia przesyłki;
- Inspekcja Sanitarna - w zakresie dochodzenia epidemiologicznego.

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK AWARII INSTALACJI GAZOWEJ

Zaleca się aby prowadzić działania zapobiegające wystąpieniu awarii oraz minimalizujące zagrożenie dla zdrowia i życia podczas jej wystąpienia:

- Nie zatykać krutek wentylacyjnych w pomieszczeniach np. łazienkach i kuchniach.
- Samodzielnie nie przerabiać, montować i dokonywać napraw instalacji i urządzeń gazowych.
- Korzystanie z usług specjalistów posiadających stosowne kwalifikacje i uprawnienia.
- Aby wszelkie odbiorniki gazu (termy, piece, kotły gazowe, kuchenki) były podłączone do kanałów spalinowych lub komina.
- Zabezpieczenie licznika gazowego i zaworów przed dostępem osób niepowołanych, w szczególności przed dziećmi.
- Jeżeli to możliwe, wyposażyć pomieszczenia w których znajdują się urządzenia i instalacje gazowe w detektory gazu.
- Corocznie dokonywać kontroli stanu instalacji i urządzeń gazowych, kanałów wentylacyjnych i spalinowych w obiekcie. Kontrole mogą być przeprowadzane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia.

W przypadku wyczucia ulatniającego się gazu, należy:

- Otworzyć szeroko drzwi i okna, zrobić przeciąg, aby jak najszybciej zapewnić dopływ świeżego powietrza.
- Nie używać ognia otwartego (zapałek, zapalniczki itp.).
- Natychmiast gasić źródła ognia otwartego (piec, papieros itp.).
- Nie włączać i wyłączać urządzeń elektrycznych.
- Jeżeli to możliwe, zamknąć zawór przy gazomierzu (liczniku). Ponowne włączenie może być dokonane wyłącznie przez osobę uprawnioną.
- Powiadomić natychmiast o zagrożeniu:
 - osoby znajdujące się w strefie zagrożenia,
 - Dziekan - tel. 22 234 6595,
 - Administracja Obiektu - tel. kom. 502 022 444, tel. 22 234 6574,
 - Portier (poza godzinami pracy wyżej wymienionych) - tel. 22 234 6575
 - Straż Akademicką Politechniki Warszawskiej - tel. 22 234 66 66
 - Pogotowie Gazowe tel. 992, Straż Pożarną tel. 998

POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ATAKU TERROSTYCZNEGO

Przygotowania do ataku terrorystycznego zawsze prowadzone są w tajemnicy. Z tego względu sygnały o grożącym niebezpieczeństwie są mało dostrzegalne. Jednak zwracanie uwagi na to, co dzieje się w najbliższym otoczeniu pozwala na odpowiednio wczesne wykrycie zagrożenia i skuteczną jego neutralizację.

W swoim bezpośrednim otoczeniu należy zwracać uwagę na:

- osoby, które przez dłuższy czas obserwują, fotografują lub filmują obiekt, który może stać się celem zamachu;
- nagłą zmianę sposobu zachowania się i stylu życia użytkowników obiektu, w szczególności wypowiedzi, które mogą świadczyć o przyjęciu przez nich radykalnych poglądów;
- nietypowe zachowania kolegów z pracy, użytkowników obiektu, np. nieuzasadnione próby dotarcia do planów obiektu czy wynoszenie dokumentów lub materiałów, które mogą być wykorzystane w działaniach terrorystów.

Co może wskazywać na bezpośrednie zagrożenie atakiem terrorystycznym:

- podejrzane lub dziwnie zachowujące się osoby (np. zdenerwowane bez wyraźnej przyczyny, sprawiające wrażenie, że znajdują się pod działaniem narkotyków, ubrane nieadekwatnie do pory roku, próbujące zostawiać pakunki w miejscach ogólnodostępnych obiektu);
- pozostawione bez opieki w miejscach ogólnodostępnych obiektu przedmioty typu teczki, paczki i pakunki;
- podejrzana zawartość przesyłki bez danych i adresu nadawcy bądź od nadawcy lub z miejsca, z którego się nie spodziewamy.

W przypadku zauważenia czegoś niepokojącego, nie powinno się podejmować samodzielnie żadnych decyzji. Należy działać według następujących zasad:

- w przypadku jakichkolwiek podejrzeń należy zawiadomić:
- Policję – tel. 997 lub 112,
- Dziekan - tel. 22 234 6595,
- Administracja Obiektu - tel. kom. 502 022 444, tel. 22 234 6574,
- Portier (poza godzinami pracy wyżej wymienionych) - tel. 22 234 6575
- Straż Akademicką Politechniki Warszawskiej - tel. 22 234 66 66

Nie rozpowszechniać informacji o podejrzeniu, aby nie spowodować paniki. Nie próbować obezwładniać podejrzanych osób (należy je natomiast dyskretnie obserwować i starać się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących ich wyglądu i zachowania)

Zgłaszając informację o zagrożeniu należy podać następujące dane:

- imię i nazwisko, numer telefonu,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

- rodzaj zagrożenia i wskazujące na nie przesłanki (podejrzane osoby, pozostawiony bez dozoru pakunek, informacja przekazana przez inną osobę),
- adres zagrożonego obiektu, możliwie dokładny opis miejsce lub podejrzanej osoby, przedmiotów lub zjawisk.

**INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WZYWANIA
KARETKI POGOTOWIA RATUNKOWEGO**

Podstawowym numerem alarmowym Pogotowia Ratunkowego w Polsce jest numer **999 lub 112 oraz Straż Akademicką Politechniki Warszawskiej - tel. 22 234 66 66**. Pod tym numerem należy zgłaszać wszelkie sytuacje, w których konieczna będzie pomoc zespołów ratownictwa medycznego. Zgłoszenie odbiera przeszkolony dyspozytor. Dyspozytor musi zadać kilka podstawowych pytań tak, aby ustalić powód wezwania, jego pilność oraz rodzaj zespołu, który zrealizuje to wezwanie.

Dlatego niezwykle ważne jest podążanie za pytaniami dyspozytora.

Bardzo istotne jest, aby nawet w dramatycznej sytuacji, nie podnosić głosu, krzyczeć, poganiać dyspozytora; to nie przyspieszy dotarcia zespołu, a może nawet opóźnić czas realizacji.

Jakie pytania zadaje dyspozytor:

- 1) co się stało ?
- 2) numer telefonu osoby wzywającej ? - należy koniecznie podać, może ułatwić to dojazd zespołowi, a w przypadku przerwania rozmowy znalezienie adresu,
- 3) czy osoba poszkodowana jest przytomna? - czy się rusza? czy reaguje na dotyk? ból? wezwanie, np.: "jak się pan nazywa"?
- 4) czy oddycha? - czy rusza mu się klatka piersiowa, czujemy wydychane powietrze?
- 5) czy wyczuwalny jest puls?
- 6) adres? proszę pamiętać, aby podać miasto z którego się dzwoni, komórki często przełączają się do sąsiednich miast.
- 7) imię i nazwisko osoby poszkodowanej?

W przypadku nagłego zatrzymania krążenia (nieprzytomny, brak wyczuwalnego pulsu i oddechu) dyspozytor zaproponuje pomoc w prowadzeniu sztucznego oddychania i masażu serca.

Tylko takie zabiegi mogą uratować życie.

Jeśli jesteś sam/sama postaraj się przyciągnąć osobę poszkodowaną jak najbliżej telefonu, jeśli są inne osoby jedna wykonuje polecenia dyspozytora, a druga je przekazuje.

11. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania

- Ewakuacja z Gmachu Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej może nastąpić po wykryciu pożaru, innego miejscowego zagrożenia lub po zarządzeniu ewakuacji.
- Decyzję o ewakuacji podejmuje się po ocenie rodzaju i stopnia zagrożenia.
- Ewakuacja może być zarządzona w ramach praktycznego sprawdzenia warunków i organizacji ewakuacji.

Sprawne przeprowadzenie ewakuacji zorganizowanej uzależnione jest w szczególności od:

a) zastosowania technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego:

- zapewnienia dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
- zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść, zapewnienie bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielenie dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń,
- zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa),
- zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów alarmowych i ostrzegawczych.

b) właściwej organizacji ewakuacji:

- prawidłowego rozpoznania i oceny sytuacji,
- szybkiego i prawidłowego zaalarmowania osób zagrożonych oraz wyznaczenie stosownych sił i środków do prowadzenia akcji ratowniczej,
- właściwego kierowania ludzi odpowiednimi (oznakowanymi) drogami ewakuacyjnymi,
- niedopuszczenia do powstania paniki,
- umiejętności kierującego akcją ratowniczą w pierwszej fazie akcji,
- wcześniejszego przygotowania studentów i pracowników do działania w przypadku zarządzenia ewakuacji,
- ścisłego realizowania i podporządkowania się wszystkich osób poleceniom i decyzjom podejmowanym przez kierującego akcją ewakuacyjną,
- prawidłowo oznakowanymi odpowiednim numerem bądź nazwą kluczami od wszystkich drzwi, przejść i wyjść ewakuacyjnych,
- postępowania zgodnie z zasadami i zadaniami określonymi w odrębnych instrukcjach.

11.1. Organizacja ewakuacji z Gmachu Inżynierii Lądowej

Decyzję o ewakuacji ludzi i mienia z obiektu mogą podjąć w oparciu o ocenę sytuacji i występujące zagrożenie nw. osoby:

- Dziekan Wydziału
- Kierownik Administracyjny Wydziału
- Dowódca Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP

- Decyzja o ewakuacji musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji osób, sposobach i kolejności opuszczania pomieszczeń, a także musi określać drogi ruchu i rejon dla osób ewakuowanych.
- Wytypowane osoby do działań zabezpieczających ewakuację lub prowadzenia działań gaśniczych powinny przystąpić do wykonywania przypisanych im zadań.
- W przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, osoba kierująca jej przebiegiem zobowiązana jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej.
- Po zakończeniu działań i zarządzeniu odwołania ewakuacji przez kierującego akcją powrót studentów oraz pracowników do obiektu odbywa się w sposób zorganizowany.
- Budynek zostaje otwarty i udostępniony przez portiera na polecenie zarządzającego ewakuację.

11.2. Sposób ogłaszania alarmu – sygnały alarmowe

W Gmachu Inżynierii Lądowej do powiadomienia o ewakuacji zostanie wykorzystany zestaw tub nagłaśniających, rozmieszczonych na kondygnacjach Gmachu.

Ogłoszenie komunikatu o ewakuacji - koordynatorzy ewakuacji

(komunikat słowny):

„Ogłaszam alarm pożarowy, prosimy wszystkich pracowników, studentów i osoby przebywające w obiekcie o:

- zachowanie spokoju,
- wyłączenie odbiorników z prądu zagrażających bezpieczeństwu
- zabranie rzeczy osobistych,
- zamknięcie okien, drzwi i pozostawienie kluczy w zamku,
- jak najszybsze opuszczenie obiektu,
- udanie się do miejsca zbiórki.”

11.3. Miejsce zbiórki do ewakuacji

Miejsce zbiórki do ewakuacji znajduje się na terenie BIS PW. Pomiędzy Gmachami Inżynierii Lądowej i Gmachem Elektroniki na terenie miejsc parkingowych. Oznakowane miejsca zbiórki jest na planie sytuacyjnym w części graficznej instrukcji. **UWAGA: Osoby wychodzące z Gmachu Inżynierii Lądowej od strony Alei Armii Ludowej zobowiązane są do udania się na miejsce zbiórki!!!**

11.4. Zasady ewakuacji ludzi

- Decyzja o ewakuacji musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania pomieszczeń, a także musi określać drogi ruchu i rejon dla osób ewakuowanych.
- Podstawowym obowiązkiem wszystkich osób przebywających w budynku w przypadku powstania zagrożenia, jest współpraca oraz bezwzględne podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją ratowniczą.
- Osoby niebiorące udziału w akcji ratowniczej powinny ewakuować się najkrótszą oznakowaną drogą ewakuacyjną na zewnątrz budynku. Wytypowane osoby do działań zabezpieczających ewakuację winny przystąpić do wykonywania przypisanych im zadań.
- Wszystkie osoby opuszczające budynek powinny przystąpić do ewakuacji postępując zgodnie z przekazywanymi zaleceniami i udać się na wyznaczone miejsce zbiórki.
- Osoba, która jako ostatnia opuszcza pomieszczenie, zamyka drzwi na tyko na klamkę, tym samym umożliwiając koordynatorom ewakuacji sprawdzić czy wszyscy opuścili pomieszczenie,
- Ewakuowani poruszają się krokiem szybkim bez podbiegania i wyprzedzania innych osób, zabrania się poruszania w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji (nie wolno wracać do budynku, z którego ewakuowano osoby po zostawione rzeczy i ubrania, bez zgody dowodzącego akcją ratowniczą. W przypadku spotkania się osób, przy dojściu do klatki schodowej lub przy dojściu do drzwi, należy przepuścić osoby, które przybyły jako pierwsze.
- Należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w budynku, wzywając do zachowania spokoju, informując o drogach ewakuacji oraz roztaczać opiekę nad potrzebującymi pomocy.
- Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej (z różnych względów) zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.
- W przypadku, gdy na danej kondygnacji znajdują się osoby niepełnosprawne, kierujący akcją zobowiązany jest wyznaczyć co najmniej jednego pracownika/studenta dla każdej z osób niepełnosprawnych do pomocy w ewakuacji.
- Pojedyncze osoby lub strumień ludzi należy kierować najkrótszą drogą do klatki schodowej lub wyjścia prowadzącego bezpośrednio na zewnątrz obiektu, zgodnie z umieszczonymi w budynku ewakuacyjnymi znakami bezpieczeństwa.
- Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach

- pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zamoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu.
- W przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grupy, należy niezwłocznie dostępnymi środkami, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierującego akcją ratowniczą.
 - Osoby odcięte od dróg wyjścia, a znajdujące się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła zagrożenia i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków, ewakuować na zewnątrz przy pomocy sprzętu przybyłych jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
 - Po wyjściu z budynku należy oddalić się w miejsce bezpieczne (wyznaczone miejsce zbiórki), tak by nie utrudniać dotarcia do obiektu służb ratowniczych,
 - Osoby ewakuowane, w miejscu zbiórki, czekają na dalsze polecenia osoby kierującej akcją ratowniczą (pracownikom/studentom nie wolno oddalać się z miejsca zbiórki, jeżeli ich zdrowiu i życiu nie zagraża niebezpieczeństwo lub kierujący akcją ratowniczą nie wyda innego polecenia).
 - Osoby ewakuowane powinny bezwzględnie zameldować o opuszczeniu budynku w przypadku studentów opiekunowi grupy a w przypadku pracowników bezpośrednio przełożonemu.
 - Dydaktycy prowadzący zajęcia w momencie ogłoszenia ewakuacji oraz bezpośredni przełożeni mają obowiązek ustalenia czy wszyscy z ich grupy/zespołu zdołali się bezpiecznie ewakuować. Jeżeli stwierdzą brak jakiejś osoby mają obowiązek pilnie poinformować o tym dowodzącą akcją ewakuacyjną.

11.5. Zasady ewakuacji mienia

W sytuacji, gdy zostanie podjęta decyzja o ewakuacji mienia, należy kierować się następującymi zasadami:

- ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi.
- decyzję o ewakuacji mienia podejmuje kierujący akcją lub personel organizujący ewakuację, gdy:
 - mienie dużej wartości jest bezpośrednio zagrożone i jest to jedyny sposób jego uratowania,
 - mienie utrudnia dostęp do źródła zagrożenia lub umożliwia jego rozprzestrzenianie się,
- ewakuację mienia należy rozpocząć od:
 - materiałów i substancji niebezpiecznych pod względem pożarowym (np. ciecze palne, butle z gazami palnymi),
 - najcenniejszego sprzętu i urządzeń, dokumentacji i przedmiotów,
 - środków płatniczych, ważnej dokumentacji,
 - dokumentów istotnych ze względu na procedury administracyjne będące w egzemplarzach pojedynczych (w tym zasoby archiwalne),
 - kopii zapasowych zbiorów informatycznych,
 - pozostałych dokumentów i wyposażenia biur, pokoi,
- do demontażu i ewakuacji mienia w bezpieczne miejsce oraz zabezpieczenia przed zniszczeniem lub kradzieżą należy wykorzystać:
 - wszystkich sprawnych fizycznie pracowników/studentów,
 - sprzęt służący ewakuacji mienia oraz środki służące jego zabezpieczeniu (będące na wyposażeniu).
- ewakuowane wartości i dokumenty należy zabezpieczyć w workach i złożyć w miejscu wyznaczonym przez kierującego akcją ewakuacyjną,
- kierujący akcją ewakuacji zobowiązany jest zapewnić dozór nad ewakuowanym mieniem oraz jego ochronę przez pracowników portierni.

11.6. Zadania osób wykonujących działania w zakresie zwalczania pożarów, ewakuacji pracowników i studentów

Zgodnie z Art. 207¹ § 1. oraz Art. 209¹ § 1. ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy (Dz. U. z dnia 21 lipca 2009 r.):

Pracodawca jest obowiązany przekazać pracownikom informację o:

- zagrożeniach dla zdrowia i życia występujących w zakładzie pracy, w tym o zasadach postępowania w przypadku awarii i innych sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu pracowników,
- wyznaczyć pracowników do udzielenia pierwszej pomocy oraz wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów, ewakuacji pracowników i studentów, informacja o ww. pracownikach obejmuje:
 - imię i nazwisko;
 - miejsce wykonywania pracy;
 - numer telefonu lub innego środka komunikacji elektronicznej.

W celu szybkiego, bezpiecznego i zorganizowanego przeprowadzenia ewakuacji, Kierownicy jednostek organizacyjnych wyznaczają:

- pracowników rozgłaszających ewakuację - koordynatorów ewakuacji,
- pracowników kierujących wewnętrznymi komórkami organizacyjnymi wykonujących określone zadania podczas ewakuacji,
- pracowników pomagających w ewakuacji osób niepełnosprawnych.

11.6.1. Zadania pracowników zarządzających ewakuację

Po otrzymaniu informacji o wystąpieniu pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w wyniku, którego wystąpiło zagrożenie życia lub zdrowia osób przebywających w obiekcie, osoby wymienione w pkt. 11.1 (poza godzinami pracy tych osób recepcjonista/portier):

- podejmuje decyzję o ewakuacji ludzi,
- poleca poinformować o miejscowym zagrożeniu (pożarze) Państwową Straż Pożarną oraz inne służby zgodnie z planem alarmowania,
- wyznacza osobę do otwarcia drzwi ewakuacyjnych zamkniętych na klucz,
- przyjmuje informacje w miejscu zbiórki o ilości i stanie zdrowia osób ewakuowanych,
- składa informację o przebiegu zdarzenia i podjętych działaniach dowódcy przybyłej jednostki Państwowej Straży Pożarnej a następnie podporządkowuje się Jego kierownictwu,
- zarządza odwołanie ewakuacji ludzi i powrót pracowników i studentów do obiektu.

11.6.2. Zadania pracowników rozgłaszających – koordynatorów ewakuacji

Po otrzymaniu informacji o ewakuacji:

- alarmuje głosowo studentów oraz pracowników,
- organizuje ewakuację studentów i pracowników tworząc grupy ewakuacyjne,
- nakazuje udanie się studentom i pracownikom do miejsca zbiórki i ustala ich ilość,
- sprawdza czy wszyscy studenci i pracownicy opuścili pokoje biurowe, sale wykładowe, komputerowe, laboratoria, sanitariaty i inne,
- przeciwdziała powstawaniu paniki,
- dba o sprawny przebieg ewakuacji przeciwdziałając tworzeniu się zatorów na klatce schodowej, w przedsionkach i drzwiach ewakuacyjnych,
- podejmuje działania gaśnicze przy wykorzystaniu gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
- po opuszczeniu budynku, kieruje osoby do wyznaczonego rejonu dla ewakuowanych,
- zapobiega wchodzeniu studentów, pracowników i osób postronnych do obiektu.

11.6.3. Zadania pracowników kierujących wewnętrznymi komórkami organizacyjnymi oraz wykładowców prowadzących zajęcia podczas ewakuacji

Po ogłoszeniu ewakuacji:

- nakazuje pracownikom i studentom opuszczenie budynku i udanie się do miejsca zbiórki,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

- podejmuje decyzję i ogłasza konieczność ewakuacji mienia w sytuacji miejscowego zagrożenia z uwzględnieniem jego ważności dla funkcjonowania zakładów,
- sprawdza czy wszyscy studenci i pracownicy opuścili pomieszczenia biurowe, sale wykładowe, komputerowe, laboratoria, sanitarne i inne,
- organizuje pomoc w ewakuacji osobom niepełnosprawnym,
- ustala dokładną liczbę pracowników i studentów ewakuowanych,
- przeciwdziała powstaniu paniki,
- dba o sprawny przebieg ewakuacji przeciwdziałając tworzeniu się zatorów na klatkach schodowych, w przedsionkach i drzwiach ewakuacyjnych,
- prowadzi ewakuującą się grupę najbliższą bezpieczną drogą ewakuacyjną zgodnie z decyzją kierującego ewakuacją,
- sprawdza na miejscu zbiórki stan obecności pracowników, studentów i przekazuje informację o osobach, co do których istnieje przypuszczenie pozostania w budynku, kierującemu akcją ratowniczą.

Po przeprowadzonej ewakuacji:

- wprowadza w sposób zorganizowany pracowników i studentów do obiektu po ogłoszeniu decyzji przez zarządzającego ewakuację,
- nadzoruje przywrócenie funkcjonowania poszczególnych stanowisk pracy,
- zgłasza zarządzającemu ewakuację gotowość podległej komórki organizacyjnej do wykonywania codziennych obowiązków.

11.6.4. Zadania pracowników pomagających w ewakuacji osób niepełnosprawnych

Zadania pracowników pomagających w ewakuacji osób z niepełnosprawnością ruchową

W przypadku potrzeby udzielenia pomocy w ewakuacji osób z niepełnosprawnością ruchową należy:

- przekazać informację dotyczącą swojej roli oraz tego na czym będzie polegała ewakuacja z miejsca zagrożenia;
- asystować osobę w opuszczeniu budynku, otwierając i przytrzymując drzwi. Odprowadzić osobę do bezpiecznego miejsca;
- pomóc w dojściu na miejsce zbiórki;
- poinformować o dostępnym sprzęcie ewakuacyjnym tj. na przykład o krzeselkach ewakuacyjnych;
- pomóc osobie ewakuowanej w przesiadaniu się (potrzebny będzie transfer na specjalistyczny sprzęt wspomagający ewakuację);
- udzielić wsparcia w dojściu do schodów, znieść osobę z niepełnosprawnością schodami oraz znieść wózek osoby z niepełnosprawnością na zewnątrz budynku i przewieźć ją na miejsce zbiórki;

Uwaga! W transferze takich osób z niepełnosprawnością ruchową powinny uczestniczyć co najmniej trzy osoby.

Zadania pracowników pomagających w ewakuacji osób z niepełnosprawnością wzroku.

W przypadku potrzeby udzielenia pomocy w ewakuacji osób z niepełnosprawnością wzroku należy:

- nawiązać kontakt słowny;
- podać swoje imię i nazwisko oraz rolę w trakcie procesu ewakuacji;
- przekazać informację o tym co się dzieje i powiadomić o konieczności ewakuowania się;
- pomóc osobie niewidomej opuścić miejsce występowania zagrożenia;
- zaproponować osobie niewidomej lub słabowidzącej, aby chwyciła Ciebie za ramię i stanęła za Tobą. Pamiętaj, że od tej chwili do momentu ewakuacji w bezpieczne miejsce stajesz się przewodnikiem tej osoby;
- poruszać się z osobą niewidomą dokładnie obserwować podłoże, przestrzeń, a także starać się opisywać otoczenie i napotykaną przeszkodę;
- przy przejściu przez drzwi, upewnić się, że osoba niewidoma znajduje się po stronie zawiasów. Jeśli wymaga tego sytuacja zawiadom ją wcześniej o potrzebie zmiany trzymanego ramienia;
- przy przeszkodach na drogach ewakuacyjnych należy, przekazać osobie niewidomej lub słabowidzącej wymagany sposób zachowania np.: "Pochyl się.", "Unieś wysoko nogę". Itp.;

Pamiętaj! okrzyk „uważaj!” nie pozwoli osobie z dysfunkcjami wzroku zareagować w sposób właściwy, gdyż nie ma ona wiedzy dotyczącej źródła zagrożenia

Zadania pracowników pomagających w ewakuacji osób z niepełnosprawnością słuchu.

W przypadku potrzeby udzielenia pomocy w ewakuacji osób z niepełnosprawnością słuchu należy:

- w zależności od sytuacji nawiązać kontakt z osobą niesłyszącą lub niedosłyszącą (można również zamachać ręką lub dotknąć jej ramienia celem zwrócenia na siebie jej uwagi);
- zwrócić twarz w kierunku rozmówcy i utrzymać kontakt wzrokowy (osoby niedosłyszące i niesłyszące potrafią czytać z ruchu warg);
- nie powtarzać komunikatu (można przekazać komunikat w inny sposób np. przez napis na kartce lub gesty rąk i mimikę twarzy);
- używać gestów oraz wyrazu twarzy, aby doprowadzić osoby niedosłyszące lub niesłyszące do wyznaczonego i bezpiecznego miejsca w budynku.

W trakcie ewakuacji osób niesłyszących duże znaczenie może mieć właściwe oznakowanie pracowników. Najlepiej, aby była to kamizelka w kolorze odblaskowym oraz emblematami ułatwiającymi identyfikację osoby uprawnionej do prowadzenia ewakuacji.

Zadania pracowników pomagających w ewakuacji osób z spektrum autyzmu

W przypadku potrzeby udzielenia pomocy w ewakuacji osób z spektrum autyzmu należy:

- udzielić krótkiego i prostego wyjaśnienia sytuacji zagrożenia;
- użyć prostego precyzyjnego języka, łatwego do zrozumienia, bez przenośnych i skrótów myślowych;
- dać do zrozumienia, że jesteś po to aby pomóc i w tym celu oczekujesz również współpracy;
- wydawać spokojnie konkretne polecenia, przedstawić prosty plan działania;
- starać się zachować spokój (pamiętaj osoby ze spektrum autyzmu łatwo wpadają w panikę. Mogą wtedy przejawiać różne emocje, nie zawsze potrafią się zachować tak jak byśmy tego oczekiwali);
- ograniczyć kontakt fizyczny do minimum (osoby z autyzmem mogą być nadwrażliwe na dotyk lub traktować kontakt jako atak na siebie);

- obserwować czy u osoby nie narastają objawy paniki i być gotowym do jej opanowania;
- nie żądać, aby osoby z autyzmem zaprzestały swoich nietypowych zachowań polegających na niekontrolowanej mowie ciała.

11.6.5. Postępowanie pracowników/studentów podczas ewakuacji

Po usłyszeniu komendy automatycznej bądź ustnej, studenci i pracownicy:

- natychmiast przerywają wykonywaną pracę i zajęcia,
- niezwłocznie powiadamiają wszystkie osoby przebywające w sąsiedztwie (studentów i pracowników) o konieczności ewakuacji,
- po utworzeniu grupy ewakuacyjnej udają się korytarzem w kierunku wskazanym przez koordynatora ewakuacji – najkrótszą drogą prowadzącą do wyjścia ewakuacyjnego,
- poruszają się krokiem szybkim bez podbiegania i wyprzedzania innych osób,
- zabrania się poruszania w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji (nie wolno wracać do pomieszczeń po zostawione rzeczy ani do budynku, z którego ewakuowano osoby, bez zgody dowodzącego akcją ratowniczą),
- po opuszczeniu budynku udają się na miejsce zbiórki, zachowując szczególną ostrożność,
- w miejscu zbiórki czekają na dalsze polecenia osoby kierującej akcją ratowniczą (studentom i pracownikom nie wolno oddalać się z miejsca zbiórki, jeżeli ich zdrowiu i życiu nie zagraża niebezpieczeństwo lub kierujący akcją ratowniczą nie wyda innego polecenia),
- po ogłoszeniu odwołania ewakuacji udają się do budynku zgodnie z poleceniem zarządzającego ewakuację.

11.7. Przygotowanie praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji

Pierwszy etap przygotowań powinien obejmować opracowanie założeń, w których należy określić:

- cel przeprowadzania praktycznego sprawdzenia ewakuacji,
- potrzeby ludzkie i sprzętowe potrzebne do dokumentowania praktycznego sprawdzenia ewakuacji,
- zadania dla osób wyznaczonych,
- przebieg praktycznego sprawdzenia ewakuacji z podziałem na etapy.

Określenie potrzeb ludzkich sprowadza się do wyznaczenia koordynatora ćwiczeń oraz osób funkcyjnych, których zadaniem będzie pomoc w odpowiednim przeprowadzeniu i dokumentowaniu praktycznego sprawdzenia ewakuacji, tj. ogłoszenie alarmu, obsługa środków łączności, pomiaru czasu ewakuacji oraz zliczenia osób ewakuowanych.

W drugim etapie przygotowań powinno nastąpić uzgodnienie terminu przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia ewakuacji - termin wpisujemy do założeń.

Ostatnim etapem przygotowania praktycznego sprawdzenia ewakuacji jest powiadomienie Komendanta Miejskiego PSP o terminie przeprowadzenia ćwiczeń ewakuacyjnych, na co najmniej 7 dni przed planowanym terminem ćwiczeń. Komendant ma prawo podjąć decyzję o wzięciu udziału w ćwiczeniach jego przedstawiciela jako obserwatora lub przeprowadzić wspólne ćwiczenie z wykorzystaniem sił i środków jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP.

Wzór powiadomienia Komendanta Miejskiego PSP w załącznikach.

W przygotowaniu oraz przeprowadzaniu ćwiczeń polegających na praktycznym sprawdzeniu warunków oraz organizacji ewakuacji ludzi z obiektu podczas zagrożenia, merytorycznej pomocy udzieli
Inspektorat Ochrony Przeciwpożarowej
Politechniki Warszawskiej.

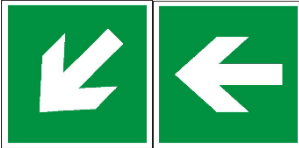
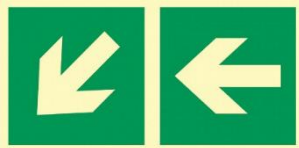

11.8. Znaki bezpieczeństwa pożarnicze i ewakuacyjne

Przy ustalaniu rodzaju i rozmieszczenia tablic ochrony przeciwpożarowej i ewakuacyjnych w obiekcie, uwzględniono rozwiązania budowlano-instalacyjne obiektu a także sposoby zagospodarowania powierzchni i pomieszczeń. Rozmieszczenie tablic przeprowadzono zgodnie z zapisami Polskiej Normy: PN-ISO 7010:2020-07 - "Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Znaki bezpieczeństwa stosowane w miejscach pracy i obszarach użyteczności publicznej".

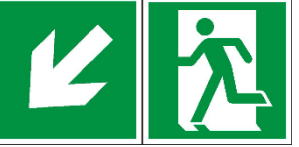

Drogi ewakuacyjne w Gmachu Inżynierii Lądowej pokazano w części graficznej instrukcji.

PRZYKŁADOWE ZNAKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

- Wzory podstawowych znaków ewakuacyjnych

Lp.	Piktogram		Znaczenie symbol znaku*	Zastosowanie
	„Stara” norma PN-N-01256-02:1992	„Nowa” norma PN-EN ISO 7010:2020-07		
1.			Kierunek drogi ewakuacyjnej. E-01	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia – do stosowania z innymi znakami.
2.			Wyjście ewakuacyjne. E-03	Znak stosowany do oznakowania wyjść na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej oraz wyjść z pomieszczeń, w których są wymagane co najmniej dwa wyjścia.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

3.			Drzwi ewakuacyjne. E-04	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi lub przegradzają drogę ewakuacyjną - drzwi lewe lub prawe.
4.			Kierunek do wyjścia E-05	Droga ewakuacyjna skręca i biegnie poziomo.
5.			Kierunek do wyjścia schodami w dół. E-07	Droga ewakuacyjna biegnie w dół.
6.			Kierunek do wyjścia schodami w górę. E-10	Droga ewakuacyjna biegnie w górę.
7.			Miejsce zbiórki do ewakuacji	Znak do oznakowania miejsce zbiórki do ewakuacji

• Wzory podstawowych znaków ochrony przeciwpożarowej

Lp.	Piktogram		Znaczenie i symbol znaku	Zastosowanie
	„Stara” norma PN-N-01256-01:1992	„Nowa” norma PN-EN ISO 7010:2020-07		
1.			Uruchamianie ręczne. P-01	Stosowany do wskazania przycisku ROP lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych np. stałego urządzenia gaśniczego

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

2.			Gaśnica. P-05	Znak ten jest stosowany do oznakowania miejsca, w którym umieszczono gaśnicę.
3.			Hydrant wewnętrzny. P-06	Znak ten jest stosowany na drzwiach szafki hydrantowej.
4.			Koc gaśniczy. P-09	Znak ten jest stosowany do oznakowania miejsca, w którym umieszczono koc gaśniczy.

Wzory znaków technicznych środków przeciwpożarowych.

Lp.	Piktogram	Znaczenie i symbol znaku	Zastosowanie
	Norma PN-N-01256-04:1997		
1.		Zawór hydrantowy 52. PT-01	W obiektach do oznaczenia miejsca zainstalowania zaworu hydrantowego.
2.		Przeciwpożarowy wyłącznik prądu. PT-02	W obiektach do oznaczenia wyłącznika odcinającego dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.
3.		Kurek główny instalacji gazowej. PT-03	W obiektach do oznaczenia miejsca zainstalowania kurka głównego instalacji gazowej.
4.		Hydrant zewnętrzny. PT-04	Do oznaczenia miejsca hydrantu zewnętrznego, wodnego, pianowego, podziemnego lub nadziemnego, wielkości charakterystyczne hydrantu należy umieszczać na znaku dodatkowym.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

5.		Drzwi przeciwpożarowe - zamykać. PT-05	Do oznaczenia drzwi znajdujących się w ścianach oddzielenia przeciwpożarowego, które powinny być stale w pozycji zamkniętej – drzwi lewe lub prawe.
6.		Drzwi przeciwpożarowe – nie blokować. PT-06	Do oznaczenia drzwi znajdujących się w ścianach oddzielenia przeciwpożarowego, które powinny być stale w pozycji otwartej (np. drzwi wyposażone w podtrzymywacze sterowane przez system sygnalizacji pożarowej) – drzwi lewe lub prawe.

12. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników Wydziału Inżynierii Lądowej z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią niniejszej instrukcji

Postanowienia organizacyjne:

- Do zapoznania się z niniejszą INSTRUKCJĄ i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy Gmachu Inżynierii Lądowej bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko służbowe.
- Postanowienia niniejszej INSTRUKCJI obowiązują także wszystkich studentów Wydziału Inżynierii Lądowej oraz inne osoby czasowo przebywające na jego terenie.
- Obowiązek zapoznania pracowników Wydziału Inżynierii Lądowej z treścią niniejszej INSTRUKCJI - a w szczególności z najistotniejszymi jej postanowieniami należy do zadań Dziekana. Dziekan może zlecić wykonanie tego obowiązku innemu pracownikowi.
- Niniejsza INSTRUKCJA będzie poddawana okresowej aktualizacji co najmniej raz na dwa lata - stosowne potwierdzenie aktualizacji INSTRUKCJI będzie odnotowywane w rejestrze zmian i aktualizacji INSTRUKCJI stanowiącej załącznik. Aktualizacji INSTRUKCJI mogą dokonywać jedynie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.

12.1. Cel szkoleń

Celem szkoleń przeciwpożarowych jest zapoznanie pracowników Wydziału Inżynierii Lądowej z problematyką ochrony przeciwpożarowej. Szkoleniami przeciwpożarowym są objęci wszyscy zatrudnieni, a udział w nich jest obowiązkiem każdego pracownika.

12.2. Rodzaje szkoleń przeciwpożarowych

Obowiązują następujące rodzaje szkoleń przeciwpożarowych:

- **szkolenie wstępne**, którego celem jest zapoznanie pracowników:
 - o z podstawowymi zagrożeniami pożarowymi,
 - o z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa pożarowego (czynności zabronione, zasady alarmowania, podręczny sprzęt gaśniczy, ewakuacja),
- **szkolenie instruktazowo – stanowiskowe**, pracownik zaznajamia się z:
 - o zagrożeniami pożarowymi występującymi na stanowisku pracy,
 - o Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego,
 - o zasadami przeciwdziałania zagrożeniom pożarowym,

- zasadami alarmowania na wypadek powstania pożaru oraz użycia urządzeń gaśniczych, przeciwpożarowych i alarmowych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie stanowiska pracy,
- zasadami ewakuacji ludzi z kondygnacji, na której osoba jest zatrudniona,
- przepisami i dokumentacją techniczną – ruchową dotyczącą maszyn i urządzeń na stanowisku pracy,
- **szkolenie okresowe**, którego celem jest zapoznanie pracowników z:
 - wybranymi regulacjami prawnymi, sposobem zapoznania użytkowników budynku (w tym zatrudnionych pracowników) z przepisami przeciwpożarowymi,
 - podstawowymi obowiązkami wszystkich pracowników przebywających w budynku w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
 - sprzętem gaśniczym,
 - charakterystyką powstania pożaru, rozpowszechniania oraz zapobiegania pożarom,
 - zasadami postępowania podczas pożaru,
 - zasadami ewakuacji ludzi i mienia z budynku,
 - pracami pożarowo niebezpiecznymi.

12.3. Zasady organizowania i prowadzenia szkoleń

Szkolenie wstępne i okresowe:

- szkolenie wstępne i okresowe przeprowadzane jest w ramach szkolenia bhp przez pracowników Inspektoratu BHP i Inspektoratu Ochrony Przeciwpożarowej. Szkolenie okresowe może być przeprowadzone w formie instruktażu, seminarium lub samokształcenia kierowanego

Szkolenie instruktażowe – stanowiskowe:

- szkolenie instruktażowe przeprowadza bezpośredni przełożony na stanowisku pracy przed dopuszczeniem pracownika do wykonywania po raz pierwszy pracy na danym stanowisku służbowym. Szkolenie to może być ponawiane w zależności od oceny przełożonego, nie częściej jednak niż raz w roku.
- podczas szkolenia instruktażowo-stanowiskowego pracownik zaznajamiany jest z postanowieniami „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego”.

12.4. Dokumentacja szkoleń

Przeprowadzenie szkolenia przeciwpożarowego musi być udokumentowane:

- oświadczenie pracownika o zaznajomieniu z postanowieniami „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego” pracownik składa zgodnie z niżej podanym wzorem w załączniku nr 3,
- oświadczenia pracownika włącza się do akt osobowych pracownika,
- dokumentację wstępnego szkolenia stanowi program szkolenia, lista obecności oraz potwierdzenie odbycia ww. szkolenia na karcie instruktażu stanowiskowego wg. załącznika nr 1 i 2 do zarządzenia nr 20/2021 Rektora PW,
- dokumentację szkolenia instruktażowo-stanowiskowego stanowi karta instruktażu stanowiskowego wg. załącznika nr 1 i 2 do zarządzenia nr 20/2021 Rektora PW,
- dokumentację szkolenia okresowego stanowi konspekt, program szkolenia, lista obecności, test egzaminacyjny oraz zaświadczenie potwierdzające odbycie ww. szkolenia.

13. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

W przypadku zamiaru prowadzenia w pomieszczeniach prac pożarowo niebezpiecznych, a w szczególności takich jak:

- prace remontowo-budowlane związane z użyciem ognia otwartego, prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległym do niego terenie na (w) których występują materiały palne lub które posiadają konstrukcję palną,
- prace związane ze stosowaniem aparatów i urządzeń do cięcia i spawania metali,

- prace malarsko-lakiernicze i impregnacyjne wykonywane przy użyciu wyrobów łatwo zapalnych,
- prace wymagające użycia klejów o właściwościach pożarowych /wybuchowych.

Przed rozpoczęciem tych prac wykonawca jest zobowiązany:

- ocenić zagrożenie pożarowe, w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu,
- wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
- sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac według załącznika nr 1 znajdującego się w niniejszej instrukcji.

Rozpoczęcie prac niebezpiecznych pożarowo może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez wykonawcę pisemnego zezwolenia od Zarządcy (Kierownika lub osoby go zastępującej) na ich przeprowadzenie. Wzór zezwolenia określa załącznik nr 2 umieszczony w niniejszej instrukcji.

Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy obiektu, gdzie prace są prowadzone.

Postanowienia instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych (osób prawnych i fizycznych) wykonujących prace pożarowo-niebezpieczne na terenie obiektu.

Obowiązek zapoznania pracowników oraz firm z treścią instrukcji należy do kierowników komórek organizacyjnych, zatrudniających tych pracowników i zawierających umowy dotyczące wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych.

Postanowienia niniejszej instrukcji powinny stanowić integralną część umów dotyczących realizacji w/w prac.

Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

WYTYCZNE ZABEZPIECZENIA PRAC POŻAROWO-NIEBEZPIECZNYCH

Przygotowanie pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:

- usunięciu z pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace wszelkich palnych materiałów,
- odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
- zabezpieczeniu np. przed działaniem odprysków spawalniczych wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi,
- sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
- uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp., znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
- zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, instalacyjnych z palną izolacją o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami pożarowo-niebezpiecznymi,
- sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
- przygotowaniu w miejscu dokonywania prac pożarowo-niebezpiecznych m.in.:
 - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod itp.,
 - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
 - podręcznego sprzętu gaśniczego,

- zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac pożarowo-niebezpiecznych.

Przy wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:

- na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy danej zmiany,
- zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach,
- pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
- po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
- ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach stanowiska, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
- prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem, lub pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości,
- miejsce wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru,
- po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych w obiekcie, pomieszczeniach oraz w pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych,
- prace pożarowo-niebezpieczne powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające wymagane kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru,
- butle ze sprężonymi gazami mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem,
- w przypadku prowadzenia prac spawalniczych na wysokości, butli z gazem palnym nie należy ustawiać w rejonie bezpośredniego oddziaływania spadających rozprysków spawalniczych.

OBOWIĄZKI OSÓB ZWIĄZANYCH Z PRACAMI NIEBEZPIECZNYMI POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Zarządca (Kierownik) obiektu lub osoba przez niego upoważniona do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac pożarowo-niebezpiecznych, powinni w szczególności:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo-niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, przewidziane w protokole zabezpieczenia prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
- sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych niedociągnięć,
- wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
- brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

Do obowiązków wykonawcy prac pożarowo-niebezpiecznych należy w szczególności:

- sprawdzenie czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyce zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzenienia pożaru,
- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac pożarowo- niebezpiecznych,
- ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- rozpoczynanie prac pożarowo-niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,
- poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac pożarowo-niebezpiecznych,
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac pożarowo- niebezpiecznych oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania prac czynności niebezpiecznych pożarowo,
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych nie zainicjowano pożaru,
- wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności pożarowo-niebezpiecznych.

14. Załączniki

Załącznik nr 1

Warszawa, dnia

PROTOKÓŁ nr/..... **zabezpieczenia przeciwpożarowego** **prac niebezpiecznych pożarowo**

1. Nazwa i określenie pomieszczenia-stanowiska, w którym przewiduje się wykonywanie prac

.....
.....
.....

2. Charakterystyka-technologia przewidzianych do realizacji prac

.....
.....
.....

3. Charakterystyka zagrożenia pożarowego, zagrożenie wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac:

.....
.....
.....

4. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac:

.....
.....
.....

5. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia stanowiska, urządzenia na okres wykonywania prac:

.....
.....
.....

6. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac:

.....
.....
.....

7. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie zaistnienia pożaru:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

.....
.....
.....

8. Osoba/y odpowiedzialna/e za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac

.....
.....
.....

9. Osoba/y odpowiedzialna/e za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac

.....
.....
.....

10. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu (określenie ilości i częstotliwości kontroli)

.....
.....
.....

Podpisy członków komisji
(imię, nazwisko i rodzaj zajmowanego stanowiska)

.....
.....
.....

Warszawa, dnia

ZEZWOLENIE nr/.....
NA PRZEPROWADZENIE PRAC
POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

1. Miejsce pracy

.....
/ pomieszczenie, stanowisko, instalacja/

2. Rodzaj pracy

.....

3. Czas pracy: dnia od godziny do godziny

4. Zagrożenie pożarowe/wybuchowe w miejscu pracy:

.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru/wybuchu

.....
.....

6. Środki zabezpieczenia:

a) przeciwpożarowe

.....

b) BHP

.....

c) inne

.....

7. Sposób wykonania pracy

.....

.....

8. Odpowiedzialni za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac
niebezpiecznych pożarowo:

.....

Nazwisko..... Wykonano.....

Podpis.....

b) wyłączenie spod napięcia

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

Nazwisko Wykonano.....
Podpis

c) dokonanie analizy stężenia par cieczy, gazów, pyłów

Nazwisko Wykonano.....
W miejscu prac nie występują niebezpieczne stężenia.
Podpis

d) stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy i instruktaż

Nazwisko Przyjąłem do wykonania.
Podpis

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac:

(zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt 8)

.....
podpis wnioskującego

.....
podpis Przewodniczącego Komisji

10. Prace zakończono dnia godz.

Wykonał
podpis

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań i okoliczności mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót

Skontrolował

.....
podpis

.....
podpis

Warszawa, dnia

.....
(imię i nazwisko)

.....
(wydział/jednostka administracyjna, stanowisko)

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że zapoznałem/am/ się z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązującymi w Gmachu Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej w Warszawie wynikającymi z Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego a w szczególności związane z:

1. przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej;
2. zasadami postępowania w przypadku pożaru;
3. zasadami obsługi gaśnic i urządzeń gaśniczych;
4. zasadami ewakuacji osób i mienia;
5. zagrożeniem pożarowym występującym na stanowisku i w obszarze wykonywania pracy;
6. sposobem i zasadami przeciwdziałania powstawaniu pożarów na terenie obszaru wykonywania pracy;
7. rozmieszczeniem i znajomością gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych w obszarze wykonywania pracy;
8. organizacją i warunkami prowadzenia ewakuacji z obszaru wykonywania pracy;

Ustalenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się je przestrzegać.

.....
(data i podpis osoby przyjmującej oświadczenie)

.....
(data i podpis osoby składającej oświadczenie)

**ZASADY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM
KONSERWACYJNYM
INSTALACJI HYDRANTOWEJ**

Przeгляд techniczny instalacji

- sprawdzenie armatury instalacji hydrantowej (zawory),
- badania wydajności wodnej i ciśnienia podczas jednoczesnego poboru wody poszczególnych hydrantów.

Czynności konserwacyjne

1. Kontrola wszystkich hydrantów w celu upewnienia się o:

- braku widocznych uszkodzeniach
- kompletności
- braku śladów korozji, wycieków
- prawidłowej dostępności (czy nie są zastawione)
- prawidłowym oznakowaniu

2. Roczny przegląd

- wizualny przegląd wszystkich rurociągów zasilających hydranty
- wykonanie przeglądu wszystkich skrzynek hydrantowych pod kątem:
 - kompletności, oznakowania, odpowiedniego mocowania do ściany lub podłoża,
 - prawidłowego zamykania się i otwierania drzwi,
 - stanu technicznego węży,
 - sprawdzenia pracy prądownicy,
 - stanu mechanicznego bębnow, węży,
- wykonanie przeglądu technicznego i czynności konserwacyjnych hydrantów zgodnie z zaleceniami producenta

3. 5 letni przegląd (poza przeglądem rocznym)

- poddanie próbie ciśnieniowej wszystkich węży na maksymalne ciśnienie robocze

ZASADY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM GAŚNIC

1. WSTĘP

Gaśnice i podręczne zestawy gaśnicze powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących podręcznego sprzętu gaśniczego oraz instrukcjach obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz do roku.

Dla zapewnienia sprawności sprzętu przeciwpożarowego oraz przydatności jego użycia należy dokonywać stałej kontroli, przeglądów konserwacyjnych i remontów przez uprawnione Zakłady Serwisowe.

Warunki obejmują grupy:

- a) gaśnice będące stale pod ciśnieniem: wodne, z wodnymi środkami gaśniczymi, pianowe, proszkowe, na środek czysty;
- b) gaśnice proszkowe będące pod ciśnieniem, pierwotnie uszczelnione;
- c) gaśnice z czynnikiem napędowym w oddzielnym zbiorniku: wodne, z wodnymi środkami gaśniczymi;
- d) gaśnice proszkowe z czynnikiem napędowym w oddzielnym zbiorniku;
- e) gaśnice CO₂ (na dwutlenek węgla).

Dla gaśnic wyposażonych w wskaźnik ciśnienia użytkownik zobowiązany jest do bieżącej kontroli ciśnienia (wskazówka winna być na zielonym polu).

2. WYMAGANIA I BADANIA

Norma PN-EN 3 – 1 do EN 3-5. Sprzęt pożarniczy. Gaśnice przenośne.

Wymagania dotyczące konserwacji, remontów i napraw gaśnic, czasookresy konserwacji gaśnic.

Zgodnie z porozumieniem producentów podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnic przenośnych, agregatów proszkowych), od dnia 01 października 2003 r. przeglądy gaśnic i agregatów gaśniczych należy wykonywać przynajmniej co 12 miesięcy.

Naprawy warsztatowe i remont gaśnic

Czynności te winny być przeprowadzana nie rzadziej niż co 60 miesięcy oraz po każdym użyciu gaśnicy (agregatu).

Okresowa konserwacja

Okresowa konserwacja polega przede wszystkim na oględzinach stanu ogólnego, czystości, kompletności i prawidłowości napisów, stanu armatury (węża, zabezpieczeń). Ponadto należy stwierdzić prawidłowość lokalizacji sprzętu, dostępności do niego oraz terminowości badań (także z przepisami UDT).

Konserwacja gaśnic (agregatów) powinna obejmować oględziny:

- powłoki lakierniczej,
- elementów z tworzyw sztucznych na obecność uszkodzeń
- masy lub objętości środka gaśniczego oraz ocenę dalszej lub ponownej przydatności tego środka,
- przyłącza gwintowanego na uszkodzenia mechaniczne oraz kontrolę ich stanu,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

- wnętrza zbiornika i ocena jego stanu.
- stanu uszczelnień i uszczelek,
- w przypadku gaśnic zasilanych – ciśnienie lub masę czynnika napędowego,
- w przypadku gaśnic pod stałym ciśnieniem sprawdzenia szczelności,
- uchwytów gaśnic.

Celem konserwacji jest przywrócenie gotowości sprzętu do użycia – w razie potrzeby drogą naprawy po zakończeniu prac należy uzupełnić lub zmienić oznakowanie na zgodne z rzeczywistością i normami.

Konserwację i naprawy przeprowadzane są przez upoważnionych pracowników zakładów serwisowych. Zakład serwisowy przejmuje gwarancje pod względem bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej za prawidłowe badanie, konserwację i naprawy powierzonych mu gaśnic.

Jako dowód po konserwacji i naprawie na gaśnicy należy umieścić tabliczkę z wyraźnie czytelnym i trwałym napisem na folii samoprzylepnej. Dopuszczalne jest użycie przywieszek plombowanych.

**ZASADY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM
KONSERWACYJNYM
SYSTEMU OŚWIETLENIA AWARYJNEGO**

Wytyczne do kontroli oświetlenia awaryjnego

W skład obowiązkowych dokumentów, które powinny być przechowywane przez osobę odpowiedzialną za oświetlenie awaryjne w kontrolowanym obiekcie, wchodzi:

- projekt podpisany przez rzeczoznawcę d/s p. poż
- protokół z ostatniego pełnego przeglądu oświetlenia awaryjnego

Obiekt powinien posiadać Rejestr kontroli i testów systemu oświetlenia awaryjnego. Razem z dokumentacją systemu i odpowiednimi certyfikatami powinien on być przechowywany w obiekcie przez upoważnioną osobę.

Rejestr powinien zawierać informacje takie jak:

- datę odbioru systemu z załączeniem stosownych świadectw odnoszących się do zmian
- datę każdej kontroli okresowej i testu
- datę i skrócone szczegóły każdego serwisu, inspekcji i wykonanego testu
- datę i skrócone szczegóły defektu oraz podjęte środki zaradcze
- datę i skrócone szczegóły każdej zmiany wprowadzonej do instalacji oświetlenia

Protokół z ostatniego pełnego przeglądu nie może być starszy niż 12 miesięcy.

Instrukcja przeglądu corocznego oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego:

- Wykonać zewnątrz oględziny opraw oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego (czy nie ma uszkodzeń mechanicznych).
- Sprawdzić czy oświetlenie bezpieczeństwa pojawi się natychmiast po zaniku oświetlenia podstawowego.
- Sprawdzić czy oświetlenie ewakuacyjne pojawi się w ciągu 2 s po zaniku innego rodzaju oświetlenia elektrycznego.
- Sprawdzić przy przeglądzie czy natężenie oświetlenia ewakuacyjnego nie jest mniejsze niż 1 lx.
- Sprawdzić czy po zaniku napięcia akumulatory wmontowane w oprawy będą pracowały przez 1 godzinę.

Norma PN-EN 50172 nakazuje **co najmniej raz w roku** kontrolę czasu świecenia opraw, a **raz w miesiącu** powinien być przeprowadzany test funkcjonalny wszystkich opraw oświetlenia awaryjnego.

**ZASADY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM
KONSERWACYJNYM
SYSTEM SYGNALIZACJI POŻARU**

Dla Systemów Sygnalizacji Pożaru harmonogram konserwacji został opracowany wg. Specyfikacji Technicznej PKN-CEN/TS 54-14

Czynności konserwacyjne dzieli się ze względu na częstotliwość na:

- Przeglądy codzienne.
- Przeglądy miesięczne.
- Przeglądy trymestralne.
- Przeglądy roczne.

Przeglądy codzienne

Użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby:

- Centrala, tablica i panel wskazywały stan dozorowania
- Każde odchylenie od stanu dozorowania było odnotowane w książce pracy
- Sprawdzić, czy we właściwy sposób została zawiadomiona firma prowadząca konserwację
- Przy każdym alarmie zarejestrowanym od poprzedniego dnia, podjęto odpowiednie działania
- Instalacja została przywrócona do stanu dozorowania, po każdym wyłączeniu, sprawdzeniu lub wyciszeniu.

Przeglądy miesięczne

Co najmniej raz w miesiącu użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby:

- Zapas papieru, tuszu dla drukarki były wystarczające.

Czynności przeprowadzane trymestralnie:

- 1) Centrala i terminal sygnalizacji pożaru wraz z zasilaniem:
 - przeprowadzenie testów centrali i terminala, sprawdzenie stanu technicznego i parametrów (zgodnie z DTR),
 - sprawdzenie układu zasilającego,
 - sprawdzenie stanu technicznego pakietów, drukarki, manipulatorów, bezpieczników, żarówek, zamków,
 - sprawdzenie stanu połączeń kablowych pod kątem poprawności oraz uszkodzeń mechanicznych,
 - czyszczenie wyżej wymienionych urządzeń.
- 2) Awaryjne źródło zasilania:
 - sprawdzenie stanu połączeń kablowych pod kątem poprawności oraz uszkodzeń mechanicznych,
 - sprawdzenie i ewentualna wymiana zabezpieczeń,
 - sprawdzenie stanu technicznego baterii akumulatorowych, wartości napięcia, pojemności oraz prądu ładowania,
 - sprawdzenie automatycznego przełączenia na zasilanie awaryjne,
 - czyszczenie, konserwacja połączeń elektrycznych.
- 3) Pętle komunikacyjne, linie dozоровe, linie sygnalizacyjne oraz linie sterownicze:
 - sprawdzenie stanu technicznego przewodów pętli komunikacyjnych, linii dozоровych, sygnalizacyjnych oraz linii sterowniczych, zamocowań uchwytów i obejm,
 - sprawdzenie zadziałania każdej pętli, linii poprzez losowo wybrany ostrzegacz pożarowy za pomocą imitatora dymu.
- 4) Ręczne i automatyczne ostrzegacze pożarowe:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla Gmachu Inżynierii Lądowej, Aleja Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa

- sprawdzenie stanu technicznego i zamocowania ostrzegaczy pożarowych (sensorów, czujek, przycisków, wskaźników zadziałania),
- sprawdzenie poprawności działania czujek, przycisków (progów czułości),
- sprawdzenie poziomu zabrudzenia automatycznych ostrzegaczy pożarowych.

5) Czynności dodatkowe:

- sprawdzenie wystawienia automatyki pożarowej:
 - dźwiękowego systemu ostrzegawczego dla poszczególnych stref,
 - systemu oddymiania klatek schodowych,
 - klap przeciwpożarowych,
 - central zamknięć ogniowych,
 - central otwarcia drzwi napowietrzających,
 - central wentylacji bytowej,
 - zjazdu pożarowego wind,
 - monitoringu pożarowego do PSP.

Czynności przeprowadzane raz w roku:

- 1) Sprawdzenie zadziałania wszystkich czujek przy pomocy imitatorów dymu.
- 2) Weryfikacja poziomu zabrudzenia czujek.
- 3) Sprawdzenie i konserwacja ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz usunięcie ewentualnych uszkodzeń.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w Książce Pracy Systemu i możliwie szybko usunięta.

**POWIADOMIENIE O PRAKTYCZNYM SPRAWDZENIU ORGANIZACJI
ORAZ WARUNKÓW EWAKUACJI – WZÓR**

.....
(imię i nazwisko/nazwa firmy lub pełnomocnik) (miejsceowość, data)

.....
(adres, siedziba)

.....
(miejsceowość, kod pocztowy)

.....
(telefon kontaktowy)

**Komendant Miejski
Państwowej Straży Pożarnej
m.st. Warszawy
ul. Polna 1
00-622 Warszawa**

ZAWIADOMIENIE

Na podstawie § 17 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719 ze zm.), informuję o zamiarze przeprowadzenia ćwiczeń praktycznych w zakresie sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku:

.....
(rodzaj budynku - funkcja/ adres)

zarządzanym przez:
(właściciel obiektu, adres)

Planowany termin ćwiczeń: godz.:

Proponowany scenariusz ćwiczeń:

.....
.....

(podać w szczególności obszar budynku objęty ćwiczeniem, przewidywaną liczbą uczestników ćwiczeń, wykorzystane środki organizacyjne i techniczne itp.)

Charakterystyka obiektu ćwiczeń:

• powierzchnia: m², kubatura: m³, wysokość: m, ilość kondygnacji

nadziemnych:, ilość kondygnacji podziemnych:,

• kwalifikacja: kategoria zagrożenia ludzi – ZL / PM, podział na strefy pożarowe:

.....

Planowany współudział / nadzór:

.....
(podać kto będzie nadzorował ćwiczenia, w szczególności: przedstawiciele PSP, OSP, innych jednostek ochrony ppoż., specjalista lub inspektor ochrony ppoż., specjalista lub inspektor BHP itp.)

.....
(podpis)

Załączniki:

- a) pełnomocnictwo w przypadku osoby upoważnionej.

KARTA AKTUALIZACJI
INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

data aktualizacji	osoba wykonująca aktualizację	uwagi	podpis

**CENTRUM POWIADAMIANIA
RATUNKOWEGO
112**

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA tel. alarmowy 998	POLICJA tel. alarmowy 997	POGOTOWIE RATUNKOWE tel. alarmowy 999
POGOTOWIE ENERGETYCZNE tel. alarmowy 991	POGOTOWIE GAZOWE tel. alarmowy 992	POGOTOWIE WOD. – KAN. tel. alarmowy 994

Administracja obiektu
tel. kom. 502 022 444, tel. 22 234 6574,

Portiernia
tel. 22 234 6575

Całodobowe Centrum Kierowania Straży Akademickiej PW
tel. 22 234 6666

**WYKAZ OSÓB REALIZUJĄCYCH ZADANIA
PODCZAS EWAKUACJI**

Imię i Nazwisko	Miejsce wykonywania pracy	Numer telefonu
Wykaz pracowników mogących podjąć decyzję o ewakuacji ludzi i mienia		
Wykaz pracowników rozgłaszających ewakuację – koordynatorów ewakuacji		
Wykaz pracowników kierujących wewnętrznymi komórkami organizacyjnymi podczas ewakuacji		
Wykaz pracowników pomagających w ewakuacji osób niepełnosprawnych		

WYKAZ SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH SKŁADOWANYCH W POSZCZEGÓLNYCH POMIĘSZCZENIACH							
Lp.	Numer pomieszczenia	Nazwa substancji niebezpiecznej	Ilość [l]	Przewidywane dzienne zużycie [l]	Miejsce przechowywania	Właściwości substancji (toksyczne, żrące, wybuchowe)	Inne zagrożenia (promieniowanie UV, laserowe, zagrożenia biologiczne)
	528	kwas solny	20		szafa na odczynniki	żrące	
	528	kwas siarkowy	20		szafa na odczynniki	żrące	
	528	Kwas azotowy	10		szafa na odczynniki	żrące	
	528	wodorotlenek sodu	1		szafa na odczynniki	żrące	
	532	aceton	20		szafa na odczynniki	palne	
	532	denaturat	10		szafa na odczynniki	palne	
	31	butla z CO2	1				
	537	sprężone powietrze	40		butla	wybuchowe	
	531	benzyna ekstrakcyjna	20		kanister	palne	
	531	metanol	10		kanister	palne	
	531	olej silnikowy	10		kanister	palne	
	boks asfaltowy	metanol	20		kanister	palne	
	boks asfaltowy	benzyna ekstrakcyjna	40		kanister	palne	
	boks asfaltowy	solu cleaner	20		kanister	palne	